

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hóra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hóra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyiltier petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Szerda, május 15.

Mai számunk főbb közleményei:

Nincs béke, de lehet.
Nagy tűz egy aradmegyei községben.
Vita a színház körül.
Katonatisztek apacsbandája.
A sikkasztó postatiszt tragédiája.
Milliomos a szanatóriumban.
Aradi mérnök gyilkossága.
Rendőrok ostroma Garnier és apacstársai ellen.
Ügyvédek harca.
Öt falut elsöpört az orkán.
Tarkaságok.

Ujra a régi uton.

Arad, május 14.

Ha a világot úgy kellett volna teremteni, hogy az ur annak terveit előzetesen bemutatta volna Lucifernek és a teremtés munkájába csak akkor fogott volna bele, a mikor az alkotás előtt levő mű a kritikus tetszését minden részleteiben elnyeri: a világ ma se lenne készen. A magyar választójogi reform kisebb jelentőségű dolog annál. S ha annak megcsinálásával addig várnak, a míg végre olyan formát sikerül találni, amely egyformán kedves Justh Gyulának, Batthyány Tivadarnak, Bakonyi Samunak és Földes Bélának és a melyet a többség, elvégre neki szintén van szava ehhez a dologhoz — minden aggodalom nélkül elfogadhat: akkor ez a reform csak a késői utókornak lehet a hasznára. Annál kevésbé lehet a parlamentnek minden dolgát pihentetni és elhanyagolni addig, a míg ez a nehéz feladat sikerül.

Lukács László miniszterelnök kísérletet, komoly kísérletet tett arra, hogy a választó-

lóreform dolgában a Justh-párttal megegyezésre jusson és e megegyezés után a jogkiterjesztést a legközelebbi jövő számára biztosítsa. Kétszer is próbálkozott vele; új és újabb tervezetét terjesztette elő, a melyek alapján a megállapodást remélni lehetett. (A Justh-párt egyikhez se járult hozzá. Megmaradt azon a kényelmes állásponton, amely az ajánlottat egyszerűen elutasítja és újabbat kér. Csakhogy ez a válogatás nem mehet a végtelenségig, s ennek a válogatásnak kedvéért a törvényhozás nem felejtkezhetik meg azokról a feladatokról, a melyek halaszthatatlanul állanak előtte. Nem hagyhatja figyelmen kívül különösen azokat a komoly körülményeket, a melyek miatt a véderő-reformot végre tető alá kell hozni.

Kifogásolni valót, szépséghibát könnyű fölfedezni azokon a tervezeteken, amelyeket a miniszterelnök a tárgyalások során, a statisztikai adatok alapján és a nemzet érdekeit számításba véve készítettett és ajánlott. De olyan választójogi reformot, amely határok nélkül, minden elővigyázatosság mellőzésével, szinte csak egy merész elszárással csinálja meg a jogkiterjesztést: egészen józanul talán a Justh-párt se fogadna el. De ha elfogadna, vagy kívánna is, a többség, amely egy elhibázott alkotmányjogi reform veszedelmes következményeért az utókor előtt a felelősséget viseli: abba nem mehet bele.

Mint hogy tehát az ellentétek ez idő szerint nem voltak áthidalhatók, — amikor egyébként a Justh-párt valami erős hajlandóságot nem is árul el — a miniszterel-

nök számára nem volt egyéb hátra, mint hogy a véderő-reformot, annak sürgős voltára való tekintettel, újra a képviselőház napirendjére tüzesse ki és a választójog reformja ügyében az alkotás munkáját arra az időre halassza, amikor a véderőn tul lesz a parlament s amikorra a Justh-pártban remélhetőleg megéri a belátás, amely a fokozatos jogkiterjesztéshez, annak mielőbbi megkezdéséhez segítő kezet ad.

Lukács László tehát folytatja, ahol Khuen-Héderváry elhagyta. A nélkül, hogy a miniszterelnök a jövőre nézve terveiről a politikai közvéleményt teljesen tájékoztatta volna, — föl kell tenni, sőt biztosra kell venni, hogy a helyzet mégsem ugyanaz, mint a volt miniszterelnök távozása idején volt. Amikor Lukács László a véderő-reformot újból napirendre tüzeti, számítani kell arra a kézen fekvő eshetőségre, hogy a Justh-párt azzal szemben ismét fölveszi a technikai obstrukciót. S ezt számításba véve, bizonyára el van készülve a módokra is, amellyel a technikai obstrukciót leküzdik, a parlament munkaképességét a rája nehezedő kolonctól megszabadítják.

Ennek végre meg kell történnie. Sajnos, azok a tárgyalások, amelyeket a miniszterelnök a béke nyugodt megoldás érdekében a Justh-párttal folytatott, — csak azt érték el, hogy az obstrukció kisebbsége a magagyőzhetetlensége és hatalma felől az eddiginél is jobban elbizakodjék. Azt a hitet pedig, hogy a kisebbség beleegyezése, nagylelkű hozzájárulása nélkül nem lehet kormányozni, nem lehet parlamenti működést folytatni,

A véletlen találkozás.

Irta: Paizs Ödön.

János megállott a sarkon. A villamos kocsi nagy vígan dühörögtek el előtte. Némelyiknek már a csengője is megszólalt, belesörömpölt a zsongó lármába. János fület hasogatta az éles zaj. Eltorzult az arca, tehetetlen düh fogta el. Izmaiban a szétpattanásig feszültek az erek, már-már odarohant a gyorsan sikló vasúthoz, az ajkán majd kitortek a szavak:

— Mit kacagsz, mit nevensz, engem gunyolsz ki...?

A kocsi elrobogtak, ujak jöttek, a csengő csilingelése újra bántotta Jánost, emberek siettek el mellette, tán mosolyogtak is. De János úgy érezte, hogy mindenki csak őt nézi, csak az ő tehetetlenségét kacagja ki. Mert nagyon gyámoltalanul állt ott János. A véletlen találkozára várt már vagy négy napja. Amikor az óra mutatója feltolakodott a tizenkettő felé s a rozoga, nagy, otromba szerkezet elkopott hangon verni kezdte a nyolcat, magára kapta a ruháját, szaladt kifelé. Csak az Andrassy-uton lélegzett fel. Meglassította a lépteit, a kezét mélyen elsüllyesztette a bő kabátja zsebében. Az arcára megfáult, unatkozó vonást erőszakolt. Szép kék szemével, amely olyan álmódzóvá puhította az arcát, kutatva nézgetett mindenfele. A sűrű, folyton meg-megújuló emberáradatban kereste a maga leányát. Úgy várta, hogy egyszerre ketté válik a kaos, a fekete, hullámozó tömeg s vidáman, mosolyogva elé toppan a leány. Hangját is hallotta, a kacagás muzsikált ki belőle:

— Milyen érdekes, hogy most mi így, véletlenül összetalálkozunk...

— És János már mondta is a sok banális szót. Erre járt, erre felé volt dolga. Igazán egyszerű, hogy a véletlen így összehozta őket és... és... a többi már igazán a sorsra bízta...

De a leány csak nem akart jönni. Már négy nap óta hiába várt rá. Már négy nap óta ment haza bosszusan, megsavanyodtak a napjai, dolgozni se tudott, csak folyton a nem sikerült véletlen találkozásokat siratta...

Most gondolt egyet. Szótlanul visszafordult s mintha üldözték volna, rohant, rohant visszafelé. Hátra se mert nézni, a gyöngyök kicsillantak a homlokán s szinte érezte, amint szeges korbáccsal verik, verik előre... Csak a sarkon ocsudott fel, a mosoly végre megjelent agyonkínzott ajkán s úgy érezte, mintha az időt csalta volna meg, mintha a mai napra még egy napot tudott volna ellopni magának. Megint megindult, előlrol kezdődött a játék.

Közel járt már a sarokhoz. A csörömpölő villamosok megint bántani kezdték, azt hitte, hogy ma is hiába várta a leányt. A fekete tömegben kacéran himbálódzott egy lenge toll. János elsápadt. Hirtelen lesütötte a tekintetét, a legjobban szeretett volna visszafordulni, vagy elszaladni, rohanni, rohanni... Jön a leány...! — csak ez a gondolat foglalkoztatta, de azt a szép cerimóniát, amit olyan pompásan kiszinezett magának, nem tudta betartani. Érezte és remegett, hogy gyámoltalan lesz a leány előtt... Aztán abba reménykedett, hátha nem ő... igen, mégse ő,

másnak is lehet ilyen tolla... De azért nem mert feltekinteni, úgy ment lehajtott fejjel, az arcába szökötti vérrrel, mint az elcsipett tolvaj.

Két kéz nehezedett a vállára, két gyöngye, finom kéz. Nagyon kacagott a leány s durcásszemrehányást érzett a hangján:

— János, János, hát már észre se akar venni engem...

János felpillantott. A vér az arcában langgá változott, erősen égette belől az arcborét. Megremegett a teste s tompán, nehezen mozgot csak az agya, hogy előszedje az olyan pontosan kicirkalmazott mentségeit. De ehelyett csak egy szó tudta elhagyni az ajkát:

— Ilus, ilus, maga az!...

A leány ruganyos teste megrázkódott a nevetéstől:

— Nem, nem, nem én vagyok, csak az árnyam. Engem várt?

A férfi úgy érezte, mintha a legnagyobb titkát rabolták volna el:

— Dehogy, igazán nem, hová gondol... Dolog van erre.

Olyan félti siettséggel védekezett, hogy a leány ajkán még mindig nem akart elhalni a mosoly:

— Lássá, pedig kár, mert elkisérhetet volna...

János szép szavakat keresett, de nem talált. Majd érezte, hogy már mondani kell valamit, mert különben igazán kikacagja a leány.

— De azért, ha megengedi, mégis leszek a maga alázatos lovagja...

szóval ők, a negyven ember, döntenek mindenben és mindenek fölött: meg kell szüntetni. A miniszterelnök, amint a ma kiadott politikai jelentés mutatja, megkezdte az erre vezető munkát. Ezzel kezdődik meg az ő jelentős, a politikai közvélemény fokozott érdeklődésével várt missziója.

Nincs béke, de lehet.

(Megszakadt tárgyalások. — Polónyi Géza Lukácsnál.)

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, május 14.

Az a tárgyalás, melyet Lukács László miniszterelnök a parlamenti és politikai béke érdekében a Justh-párttal folytatott, a mai nappal — egyelőre legalább — megszakadt és meghiúsultnak tekinthető. De már ma újabb tárgyalások fonalai bukkantak elő: Polónyi Géza neve került előtérbe, mint békekövacs és annyi bizonyos, hogy a miniszterelnök a legnagyobb jóakarattal fáradozik a béke létrejöttén.

A tárgyalások megszakítása.

A tegnapi megállapodáshoz képest a miniszterelnök *Hacsi* Samu honvédelmi miniszterrel ma délelőtt tíz órakor megjelent *Justh* Gyula lakásán, akinél akkor már ott volt a függetlenségi párt két alelnöke, *Földes* Béla és *Holló* Lajos is. A tanácskozás tíz órától tizenkét óra után husz percig tartott, végeztével az újságírók egész serege fogta körül a távozó miniszterelnököt s a honvédelmi minisztert.

Lukács László az újságírók kérdésére csak ennyit válaszolt:

— Nem állapodtunk meg *Justh* Gyulával abban, hogy mit közölhetünk a nyilvánossággal. Nekem nehezebb is a helyzetem, *Justh* Gyula talán majd többet mondhat...

— Folytatják-e még a tárgyalásokat kegyelmes uram?

— Nem, egyelőre legalább nem folytatjuk.

Justh Gyula, *Holló* és *Földes* társaságában fogadta a hírlapírókat.

— Mit mondanak az uraknak? Elég annyi, hogy a pénteki ülés napirendjére a kormány kitűzti a véderőjavaslatokat? Azt hiszem, ebben minden benne van. Nem tudunk, kérem, ez idő szerint legalább, meggyezni. Mi nem járulhattunk hozzá a miniszterelnök proпозиcióihoz a választójog dolgában, ő pedig csak nagyon jelentéktelen módosításokra volt hajlandó...

— Mi lesz már most a provizóriummal?

— Ez már a miniszterelnök dolga; nem tudjuk.

— Mennyi esnek a tervezett 136.000 fönyi ujonclétszámból Magyarországra?

— Gondolom, ötvenhétezer egynehány száz.

— S a honvédségre mennyi jutna az emelkedésből?

— Tizenhétezer lönyi ujonc.

— Mit csinál már most a függetlenségi párt?

— *Megmaradunk eredeti álláspontunk mellett, melyet a véderőjavaslatokkal szemben eleitől fogva elfoglaltunk.* Csütörtökön különben pártértekezletünk lesz, akkor határozunk. Most felhívjuk a párttagokat, hogy a pénteki ülésen már teljes számmal jelen lehessünk.

Újabb tárgyalás — Polónyival.

A Ház ülésén aztán kiderült, hogy a véderő-reform nem kerül még a pénteki ülés napirendjére, legfőképpen a szombatiéra, ha ugyan közben valami fordulat nem történik a válságban. Elmarad egyelőre a függetlenségi pártnak csütörtöki értekezlete is.

Nagy feltűnést keltett ma a Házban, hogy *Lukács* László miniszterelnök az ülés alatt szobájába kéréste *Polónyi* Gézát s vele hosszabban tanácskozott. Ezután *Polónyi* *Justh* Gyulát vonta felére és vele értekezett. A miniszterelnök különben holnap délelőtt feltizenegyre külön is magához kérte *Polónyi* Gézát.

A Házban nagy érdeklődéssel kísérték *Polónyi* járás-keletét és általában úgy kommentálták, mint egy újabb kísérletet arra, hogy *Justh*ékkel a béketárgyalás folytatható legyen.

Polónyi Géza így nyilatkozott szerepéről:

— *Lukács* László kéréste, hogy a kibontakozás dolgában tárgyaljon velem. Miután hosszabb ideig tartó megbeszélési valóink vannak, holnap délelőtt feltizenegyre fölkeresem a miniszterelnök urat a lakásán.

A pártok hangulata.

A képviselőház mai ülése alatt *Návay* Lajos, a képviselőház elnöke fölkereste szobájában *Lukács* László miniszterelnököt, akivel hosszabb ideig tartó beszélgetést folytatott. A miniszterelnök és *Návay* közt lefolyt tanácskozás eredménye az lett, hogy a képviselőház pénteken ülést tart, amelynek napirendjén a további ülések napirendjének megállapítása szerepel. Megjelent a miniszterelnöknel *Vojnich* István báró és *Dániel* Gábor is.

Politikai körökben a helyzetet, dacára annak, hogy a tárgyalások a miniszterelnök és a *Justh*-párt közt félbeszakadtak, nem tartják reménytelennek és a pártok tagjai tulnyomó részének az

a meggyőződése, hogy sikerülni fog a választói jog kérdésében olyan megoldást találni, amely az összes pártok helyeslésével találkozhat. A munkapártiak természetesen minden eshetőségre egyöntetűen készen állanak és május 17-én, pénteken este hét órakor értekezletet tartanak, amelyen a miniszterelnök pártját tájékoztatni fogja a helyzetről. Az értekezlet elé természetesen mindenütt érdeklődéssel tekintenek. Egyébiránt az ellenzéki pártok is értekezleteken fognak a helyzettel foglalkozni.

Ellenzéki politikusok a helyzetről.

Apponyi Albert egyik hírlapíró előtt kijelentette, hogy neki ezuttal voltaképpen nincs semmi mondani valója. A miniszterelnök eddigi tárgyalásai őt közvetlenül nem érdeklik, nem is érdekelhetik, mert a tárgyalások nem azon kérdések körül forogtak, amelyekre ő súlyt helyez. Tudniillik a katonai kérdésre, különösen azonban a közjogi momentumokra. Teljesen semleges szemlézője volt a tárgyalásoknak, nem sokat várt tőlük és azok eredménytelenségén nem lepődött meg.

Désy Zoltán úgy nyilatkozott, hogy a tárgyalások részleteit közvetlenül ismeri, de azt nem tartaná helyénvalónak, hogy a miniszterelnök az egy éves ujoncjavaslat megszavaztatása esetén is tovább tárgyalatná a végleges véderőreformot. A provizorikus megoldást kivételes parlamentáris eszközök alkalmazásával nem tartotta volna lehetetlennek, de ebben az esetben a végleges véderőreform megalkotását el kellett volna halasztani arra az időre, amikor a közjogi sérelmek elimináltak volna és a rezolúció kérdése is megoldást nyerhetett volna.

Holló Lajos is beszélt a helyzetről és így nyilatkozott: Nyugodtan várja a párt álláspontját. Nézete szerint az események gyorsabban fognak már most fejlődni és meglehet, hogy a képviselőház feloszlásához fognak vezetni. Azonban ezt is nyugodtan bevárják. Az a meggyőződése, hogy a békének el kell következnie, de természetesen csak elfogadható alapon lehet azt megkötni. A párt készen áll a harcra is, az eddigi küzdelem nem fárasztotta ki és ha kell, készek tovább folytatni a harcot.

A képviselőház ülése. Budapestről jelentik:

A képviselőház ma délben egy órakor rövid ülést tartott, melyen kisorsolták a *Rosenberg* Gyula összeférhetlenségi ügyében ítélő zsűrit. Az ülés elején *Plósz* Sándor előadó a polgári pörrendtartásról szóló törvény életbeléptetéséről, *Kenedi* Géza pedig az Északamerikai Egyesült Államokkal kötött szerzői jogi egyezmény becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatról terjesztett előbi-zottsági jelentést. Az elnök ezután bejelentette,

Ilus hirtelen félbeszakította:

— No lása, ez az egyetlen okos mondat, mit ma este mondtam...

Lassan mentek visszafelé egymás mellett. A leány vigan, egészséges üdeséggel. Folyton ide-oda nézegetett. Nem kapta rögtön vissza a tekintetét, ha valaki kíváncsan végig futtatta a keblein a szeme pillantását. Nem is kacérkodott, még tudomást se vett a szerelmes az éhes tekintetekről, csak nézett gondtalanul, vidáman.

János már vagy ötször akart elrohanni Ilus mellől. A keze ökölbe szorult, oda akart rohanni s mindenkinek beverni a koponyáját, aki a leányra emelte a szemét. A legjobban szerette volna magához ölelni Ilust, elszaladni, elbujni vele, ahol csak ők ketten lennének, igen, csak ők ketten...

A csendet Ilus hangja zavarta meg:

— Ja igaz, nekem magával számolnivalóm is van. Miért nem volt a múlt vasárnap és az előtt nálunk? Hiszen a fiukkal mind együtt mulattunk!...

János előállt a régen elgondolt hazugságaival:

— Nagyon, nagyon sok volt a dolgom. Aztán családi köteleességek...

Ezt a pár szót olyan furcsán, olyan nehezen mondotta, hogy a leány figyelni kezdett és tekintetét belemélyesztette János ingadozó szemébe. Egy pillanat alatt megértett mindent, megérezte a fiu belsejéből kisugárzó melegséget. De aztán sok minden eszébe jutott. Újra és újra hallotta azt a sok apró kalandot, amit a fiu barátai meséltek neki. Sok leánnyal, de még több asszonyval, hódító, melegttestü asszonyokkal volt

dolga Jánosnak. És most nem tudta megmagyarázni, hogy miért olyan gyámoltalan, olyan fél-szeg vele a férfi. Emlékezett rá, amikor egyszer forró és szép szavakat sugott a fülébe, hidegen leintette.

— Ugyan, mit gondol, hogy az én fejemet is olyan könnyen elcsavarhatja?

És ekkor a fiu olyan szomorú lett. Olyan bus volt, mint most. A leány már akkor sajnálta, már akkor olyanfajta érzése volt, hogy talán ő mégis kivétel, ő belé nem a hódító férfi, hanem János minden érzésével, gondolatával beleszeretett. Most is úgy volt, de a mások által elbeszélte kalandok eltántorították. Csöndesen, halkán mondotta:

— Lássá, János, én tudom, hogy mi a maga baja. Maga azt gondolja, hogy szerelmes belém... És... és — ne szakítson félbe — most meg is esküdne rá és igaza volna... Pedig maga nem szeret engem, csak kíván... Kívánatos vagyok magának, mert valami apró, tán nagyon csekély nüansszal más vagyok, mint a többiek, akikkel eddig foglalkozott. De ez csak holnapig tart. Maga olyan, mint a vidám, gondtalan pillangó. Ide-odaszálldos, itt is, ott is learatja a virágok féltve őrzött porát, aztán elmegy, nem törődik, hogy ez a szegény bánatában talán még meg is hal...

János felkapta a fejét. Az egész beszéd alatt a tekintetével szinte falta a leányt. Kiabálni szeretett volna, de a leány hangja olyan puha lágy volt, hogy ő maga is csak lassan, csöndesen felelhetett:

— Igen, igaza van, ilyen voltam én ezelőtt. De most, most már minden másképp van. Lássá, én bevallok magának valamit. Én hazudtam, igen közönségesen, bután, ostobán hazudtam magának,

hogy nekem dolgom volt, családi ügyek; igen én hazudtam, mert nem mertem elmenni magukhoz. Nagyon, nagyon féltem, hogy halálosan — ne haragudjon a nagy szavakért — magába bolondulok. És ez nagy, nagyon nagy baj volna. Aztán — utálva magam, — de félre álltam. Félre, megbátráltam egy másik előtt. Hallottam, hogy magának vőlegénye van, gazdag, jó parti, maga is szereti, boldogok lesznek... és... és nem tudtam fölvenni a harcot. Féltettem magam magamtól. Igen, igen így van ez és most lássa be, hogy rossz volt az ítélete rólam...

Ilus arca elkomorodott. Azok a korlátok, amit az előítélet, az ész, a higgadság emelt előtte, leomlottak. Egész más színben, sokkal magasztosabb fényben látta már a férfit:

— János, János, amit most mondok magának — s remegett a hangja — az első ember, aki hallja. Igen, a titokzatos vőlegényem, aki nincs itt, aki gazdag, aki szeret, akit szeretek: nem mese. Legalább nem volt mese mostanáig. Ennek története van. Egy kis faluba kerültem a nyáron, hogy hová, az mellékes. A szüleim ekkor már eligérték valakinek és én se ellenkeztem: szép, kedves fiu volt, elég gazdag, hogy pompás, vig életet biztosítson nekem. És ott elém került egy ilju. Sokkal fiatalabb, sokkal kedvesebb, mint a rámerőszakolt vőlegényem. Áthancuroztuk a két hónapot, a verőfényes napokat és az utolsó délelőtt megfogta a fiu a kezem:

— Ilus, én szeretem magát, és érzem, hogy maga is engem. Ugy-e eljön hozzám feleségül?

Váratlanul értek a szavak. Ugy beleéltem már magam abba a gondolatba, hogy

hogy Rosenberg elleni összeférhetlenségi bejelentést visszavonták, de szabálytalanul és elkésve. Erre kisorsolták az ítélő zsűrit, amelynek tagjai le-tették az esküt. Az elnök javaslatára ezután el-határozta a Ház, hogy következő ülését e hónap 17-én, pénteken délelőtt tíz órakor tartja napi-rendjén a további tennivalók iránt való intéz-kedéssel; egy órakor pedig a Hegedüs Lóránt összeférhetlenségi ügyében ítélő zsűrit sorsolják ki. A Rosenberg Gyula ügyében kiküldött össze-férhetlenségi zsűri nyomban a Ház ülése után összeült s az ügy aktáinak megvizsgálása nyomán tizenegy szóval egy ellenében kimondotta, hogy Rosenbergnak a Minerva-állatbiztosítónál elfoglalt igazgatósági tagsága nem összeférhetetlen.

VÁROS ÉS MEGYE.

A Kulturpalota világitása. A törvényható-sági bizottság arra utasította a tanácsot, hogy kérdezze meg az Aradi Villamossági részvénytár-saságot, hogy az esetre, ha a Kulturpalotában tőle vásárolná a város a villamos energiát, a vi-lágitási berendezést elvégezné-e díjtalanul. A tár-saság azt válaszolta, hogy ha tíz évre kizáróla-gossági jogot kap a Kulturpalota világitására, ak-kor a 18 ezer koronára rugó felszerelést ingyen adja. Az építészeti bizottság Lócs Rezső elnök-lésével tartott ülésében foglalkozott a társaság pro-pozíciójával, de ezt csak úgy ajánlja elfoga-dásra a tanácsnak, ha a kizárólagosságot csak a közvilágítási szerződés lejártáig, tehát öt évig kivanja. Ezenkívül még a következő feltételeket tartja kikötendőnek a bizottság: Akár a város, akár a város által megnevezett bérlő használja a villanyvilágítást a Kulturpalotában, a szerződések-ben biztosított 30%-os kedvezményt kapja, az árammértékért pedig nem fizet díjat. Jogában áll a városnak, hogy a gázvezetéket bevezettet-hesse a palotába és oly esetekben használhassa, amikor a villamos társaság nem képes energiát szállítani. Köteles végül a társaság a palota vilá-gítását két kábelre felszereltetni, hogy az esetben, ha az egyik elromlik, a másikra legyen átkapcsol-ható az áram. Virágh Lajos főmérnök ezzel szem-ben külön véleményt jelentett be és azt java-solta, hogy tíz évre adassék meg a társaságnak a kizárólagossági jog, mert ha a közvilágítási szer-ződésben kikötött öt év után látna is hozzá a város egy városi telep felállításához, akkor sem készülne el vele két esztendő előtt és így legfel-

másik lesz a férjem, el sem tudtam képzelni, hogy másképp legyen. És ezt őszintén meg is mondtam. Másnap — emlékszem: még az este is iorró volt, elbágyasztó, lehangelő — jött a hír, hogy a fiu főbe akarta lőni magát, de kicsavarták a kezéből a fegyvert. Nem tudják, mi bántja, semmit sem akar elárulni. És én a meleg, csön-des estében elaludtam. Az álmom szép volt, vele álmodtam... És másnap megüzentem neki:

— A magáé leszek...

Elutaztunk. Jöttek a levelek. Mindennap egy-kettő. A szavak majd felgyújtották a papirost, minden betű kiabált, nekem beszélt, majd mu-zsikált, dalolt a szerelemről... És elmúlt két hét, három, négy, már nem is tudom mennyi: egyre ritkábban szólnak hozzám a sorok...

Egy-két percre elhallgatott. Aztán lemondóan mondotta:

— Ha elérkezik hozzám egy-egy levél, most is tele van lángoló vallomással, de én érzem, hogy azok hazugok már, hogy vége, vége...

Hirtelen felkapta a fejét:

— Lásd, ezért nem bízik én az igazi sze-relemben. Csak órák, percek kérdése az egész és ezért vigyáznunk kell, hogy a mámoros pillana-tokért ne adjunk oda egy szomorúsággal telt életet...

János megfogta a leány kezét, és halkán sugta a fülébe:

— Igazán, igazán nem hisz az igazi, belső nagy érzésekben...

A leány szólanul rázta a fejét, de a keze már meg-megrömegett, bizonytalanul, erőtlentül melegezni kezdett már az egész belsője...

jebb csak három évi differenciáról van szó, amely szükséges arra, hogy a társaság 18.000 koronás befektetését amortizálhassa.

Nagy tűz egy aradmegyei községben.

— Tizenegy ház pusztulása. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 4.

Aradmegye egyik virágzó községét, Nagyka-marást a tűzvészben pusztulás veszedelme fenye-gette ma délelőtt. A heves szélviharban, amely egész éjszaka dühöngött lángrollobbant a község közepén egy szalmakazal és szétkorbácsolt szik-rák sorra gyújtottak tizenegy házat. Tetemes anyagi káron kívül majdnem emberéletbe is ke-rült a tűz, mert egy idősebb asszony, aki nem tudott idejében menekülni, a feje felett lángra lobbant házból, súlyos égési sebeket szenvedett.

A tűz reggel hét órakor ifju Mihály István házában keletkezett. Amíg a ház felnőtt lakói az istállóban, konyhában foglalatostkodtak, az alatt Mihály István három gyermeke a ház mellett levő szérűn a szalmakazal tövében játszott. A három kis gyermek kevéssel hét óra után rémülten ro-hant be a házba, de még mielőtt szólhattak vol-na, tűzilárma hangzott be: a háztól talán ötven lépésre levő szalmakazal lángokban állott. Pilla-natokba sem telt, amíg a szélvész átsodorta a kazal lobogó csóváit Mihályék házára és öt perc-el utóbb lángolt a zindelyes háztető is. A tü-zes pernyét, lobogó szalmacsomókat a közeli há-zak felé is elkapkodta a szél és igen rövid idő mulva már öt ház égett.

A tüzet a szomszédok már akkor észrevet-ték, amikor még csak a szalmakazal égett. Az oltásra gyorsan összesereglett a község lakos-sága. A tüzhöz közel levő házak tulajdonosai két-ségbeesetten védekeztek a szállongó szikrák gyuj-togató veszedelme ellen, a többiek pedig a köz-ségi tüzoltósággal együtt az égő házak oltásához fogtak. Egymásután érkeztek meg Kunágotá, Dombiratos, Bánkut önkéntes tüzoltói fecsen-dőkkel és vízfordó lajtokkal és versengve fogtak az oltáshoz.

Fikker Péter községi jegyző gondosan intéz-kedett a rend fenntartásáról a megyesegyházai lovas csendőrörs embereinek segítségével.

Mialatt az égő házak oltásához fogtak, még újabb hat ház fedelébe kapott bele a tűz. Az így kigyuladt házak egyikéből özv. Kos Pálné 52 éves földművesasszony nem tudott kimenekülni, eszméletlenül és súlyos égési sebekkel borítva huzták ki a tüzoltók. Kosné a pusztító tűz egyet-len sebesültje. Délelőtt tizenegy órára sikerült végre az önfeláldozóan dolgozó tüzoltóknak a tü-zet egészen elfojtani. Összesen tizenegy ház pusztult el, sok gazdasági eszközzel és takar-mánnyal. A kár több, mint ötvenezer korona, ami biztosítás útján jórészt megtérül, mert egyedül az először kigyuladt Mihály-féle ház nem volt biztosítva.

A tűzvizsgálatot holnap tartják meg, de már ma kétségtelen, hogy gondatlanság okozta a ve-szedelmet és pedig ifju Mihály István gyermekei gyújtották föl, még ki nem derített módon, játék közben a kazlat. Még javában égett a tizenegy ház, amikor a bánkuti tüzoltóknak haza kellett térni, mert Bánkuton két cselédlakás kigyuladt és ezek oltására hívták őket.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — 151
Nyomda	— — — — — 151

Vita a színház körül.

— A szinügyi bizottság ülése. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 14.

Beteg a színházi betegsegélyző alap, — jelen-tette a városi számvevőség a szinügyi bizottság-nak és ezért ma ülésre hívta össze a tagokat Varjassy Lajos polgármester.

Fogyóban az a néhány ezer korona, amiből a szintársulat beteg tagjainak a gyógyszerzámláit fizeti a város, amelyet azonban a színészek a maguk pénzéből gyarapítottak, mert az igazgató egy százalékot levon a fizetésükből és beszolgál-tatja a városi pénztárba. Különösen a mult esz-tendőben volt sok a beteg és mint Varjassy pol-gármester megfigyelte, főképen az énekesek fo-gyasztottak sok patikaszert. Az alap megmenté-séről kellene gondoskodni és ezt egyik-másik bizottsági tag „hasonszenvi” homeopátiás módszer-rel kísérelné meg.

— Ha kevés a gyógyszeralap, mondották, akkor az orvos urak ne irjanak drága gyógyszer-eket. Ez a módszer nem tetszett, mert igaz-talan.

Stauber József a közönség által az országos nyugdíjalap javára fizetett jegypótlék ketté osztá-sával szerette volna a beteg alapot talpra állítani, aminthogy például sem a Veres, sem a Fehér Kereszt-egyesületek sem küldik fel a központba összes jövedelmeiket, hanem helyi célokra vissza-tartanak megfelelő összeget.

Végül rábizták a polgármesterre, találja ki ő a medicinát és tegyen majd javaslatot. Valószínű-leg a betegsegélyző pénztár menti meg a zavarba jutott alapot, mert a 2400 koronánál kisebb ja-vadalmazásukat be kell iratnia az igazgatónak a pénztárba.

— Uj színház építéséről pedig szó sem lehet, mondotta ezután a polgármester, aki egy másik színházi mizéria megszüntetéséről is akar gon-doskodni.

— Nem lehet, mert rosszak a pénzviszonyok, de ezeknél is mizeráblisabbak a színházi ruhatar viszonyai. Ezen úgy kell segíteni, hogy a foájéba beviszük a gardrobot. Utasítsuk a mérnöki hiva-talt, hogy ily értelemben, harminc napon belül te-gyen ide javaslatot. Elfogadták.

A bérlők nevében panaszkodott az ülés utolsó és programon kívüli állandó pontjaként Mülek Lajos dr. az igazgató helyettesének, Beregi Sán-dor dr.-nak.

Először is azért emel szót Mülek dr., mert sok a bérletszünetes előadás májusban és így a bérlők hátralevő élvezeteiket kénytelenek lesznek a meleg időben kézhez venni. Másodszor pedig az sem tetszik, hogy a vendégszereplések is bérlet-szünetben történnek meg.

— A hólyagos himlő okozta károkat akarja Szendrey pótolni, jegyezte meg a polgármester.

Meg sem várva Beregi dr. választát, már is folytatja a panaszok sorát Mülek dr.

— Levelet kaptam, amely azt mondja, hogy Sütő Mancsi, Zalai Margit, Ferrari, a hárfás kis-asszony, Csányi Máttyás és Neogrady Dóra elmen-tek és mások nem jöttek a helyükbe.

— Azt hiszem a Neogrady távozásáért csak nem felelhet a direktor — szólott Beregi dr.

— Ezért nem, de azért igen, hogy többszöri felszólítás ellenére játszát egy olyan embert is, akit mi a színpadon látni nem akarunk. Azért is, hogy nagyobb szerepeket koristáknak oszt ki és való-ságos kinszenvedést nyujtanak előadás helyett. A színháznál van néhány igen kitünő erő, aki a fő-városban is megállná a helyét, de mellettük tul-nyomóan sok a rossz. Felhívandó az igazgató, hogy a társulat szervezésénél legalább közepes erővel töltsön be minden szerepkört.

— Ezt tudomására adjuk — mondotta a pol-gármester.

— Figyelmebe ajánlom azt is, — folytatta filippikáját Mülek, hogy az aradi közönség nem arra való, hogy szárnypróbálgatásokat nézzen végig a színpadon. Miért nem világosítja fel az igazgató a dilettánsokat, hogy nem színpadra való és miért teszi ki őket a sajtó lesújtó kritikájának.

— Az igazgató, aki a közönségtől él, nem zárkozhatik el bizonyos esetekben a közönség köréből érkező kívánságok elől — replikázott Beregi dr.

— A doktor ur igen sneidigan védi a direktort, de azért mégis dilettánsok van Mülek bizottsági tag urnak. Az igazgatónak ilyesmi elől el kell zárkóznia. Ezt is tudomására adjuk — mondta a polgármester.

Több panasza nem volt Mülek dr.-nak.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Csöd. Az aradi törvényszék Vogel László aradi ékszerész ellen hitelezői kívánságára elrendelte a csödot. Csödbiztos Heller Mór dr. kir. törvényszéki bíró, tömeggondnok Kell József dr. ügyvéd.

§ A kibélelt levél. Megírták a lapok, hogy Pap Zakár Endre volt aradi lókereskedő ellen bünvádi eljárás indult meg vesztegetés címén. Pap Zakár Endre, ki azóta magánéletbe vonult vissza, a múlt év december havában levelet írt Kriszt Ferenc ceglédi huszárezredeshez, aki a katonai loavatató bizottság elnöke és kérte, hogy a közelgő szállításoknál jóakarattal viseltessék iránta. Nagyobb nyomtérkedvéért 4000 koronát mellékelte a levélhez. Az ezredes a levelet a melléklettel együtt felettes hatóságához juttatta, amely utasította őt, hogy Pap Zakár ellen tegyen feljelentést. A feljelentés alapján az aradi kir. törvényszék megvesztegetés kísérlete miatt indított vizsgálatot Pap ellen. A vizsgálat rövid idő alatt befejeződött s a törvényszék vád alá is helyezte Pap Zakárt. A mai tárgyaláson Pap elmondotta, hogy tényleg ő írta azt a levelet az ezredeshez, de nem volt célja megvesztegetni s csupán, miután több lovat szándékozott szállítani, a levéllel az ezredes jóindulatát akarta megnyerni. A beismerésszámba menő vallomás után a törvényszék nem hallgatott ki több tanut, csak Pap Zakárnak az ezredeshez intézet levélét és az ezredes feljelentését olvasták fel. A törvényszék rövid tanácskozás után Pap Zakárt 500 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítéletben Morocza Dénes kir. ügyész megnyugodott, a vádlott felmentésért felelőbe.

§ Becsületsértés — telefonon. Budapestről jelentik: Szóru-szóra ezt mondta telefonon Molnár Ignác pénztárcavezető tisztviselő Mayer Ábrahám szobának:

— Maga egy alávaló, hitvány fráter, egy fegyházba való szélhámos, tudja?

Hogy miért mondta, egészen mellékes. Bizonyára volt rá oka. Valaminthogy a történet után Mayer Ábrahámnak is volt rá oka, hogy Molnár Ignác ellen becsületsértésért és rágalmozásért feljelentést tegyen. Mert amit ez az ember vágott a szemébe, azt még soha senki sem mondta neki — telefonon. Molnár Ignác fértiasan beismerte, hogy Mayeri telefonon az inkriminált sértésekkel illette. Egyetlen enyhítő körülménye az volt, hogy hirtelen fölindulásában használta a sértést. A járásbíró két napi fogházra ítélte a vádlottat. Megokolásában azt mondja az ítélet, hogy a vádlottnak az a mentsége, hogy hirtelen haragjában követte el a sértést, nem volt figyelembe vehető, mert ennek a hirtelen fölindulásnak, ha még oly nagy volt is, attól az időtől fogva, hogy a telefon-összeköttetést megkapta, minden körülmények között le kellett apadnia, másrészt azalatt, míg az összeköttetésre várakozott, bőven volt ideje arra, hogy tettének következményeit megfontolja. A vádlott kijelentette, hogy megnyugszik az ítéletben, de arra kérte a bírót, hogy számítsa be neki a büntetésbe azt az időt, melyet a

telefon-fülkében eltöltött. Ezt a kérését azonban megtagadták, ami újabb bizonyítéka annak, hogy a humanizmus egyelőre csak előkelő idegen az igazságszolgáltatás csarnokában.

Milliomos

a szanatóriumban.

(A Dungyerszky fiu üldözési mániája.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, május 14.

Megírták a lapok, hogy a bácskai milliomos fiát, *Dungyerszky Gyókot* az elmúlt napok egyikén családjá szanatóriumba internálta. Ez a hír széles körökben keltett feltűnést, mert a szép, barna *Dungyerszky*-fiut nagyon sokan ismerték, szerették és becsülték. Évek óta az éjszakai mulatóhelyek hőse ő, egy nagyszerű fizikum és meglepő intelligencia, amely lassan áldozatul esett a betegségének. Az internálást, mint szegény *Dungyerszky Gyóko* életének egyéb eseményeit, egy affér előzte meg, mely a változatosság okáért nem vendéglőben, nem kávéházban, hanem a vasuton játszódott le. A másik fél *Rohonczy Gedeon* volt. *Rohonczy Gedeon* a következőkben mondotta el a feltűnést keltő internálás érdekes hátterét:

— Szabadkáról Pestre jövet, — kezdte *Rohonczy*, — az étkezőkocsiban találkoztam a *Dungyerszky*-fiúval, *Gyókoval* és *Gedeonnal*. *Dungyerszky Gyókoval* nagyon jó barátságban vagyok és így kölcsönösen örültünk az együttes utazásnak. *Gyóko* nemsokára pezsgőt hozatott s mivel én nagyon jól tudtam azt, hogy *Gyóko* már régebb óta *üldözési mániában* szenved és hogy határozottan árt neki a szeszes ital élvezete, leintettem a pincért. Erre *Dungyerszky Gyóko* a legképtelenebb örültségeket követte el. Összekeverte az ételeket, durván rászólt az étkezőkocsiban ülő idegen urakra, majd vehemensen nekem jött. Én, — folytatta *Rohonczy*, — mint mentőegyesületi alelnök, látva *Gyóko* elváltozott arcán az örület kifejezését, kötelességemnek tartottam a kalauzoknak kiadni a rendeletet, hogy *Dungyerszky Gyókot* *költözzék meg, mert közveszélyes örült*. Még senki az életben nem mondta ezt a szerencsétlen fiatalembernek, s ez annyira hatott rá, hogy pár pillanatig szóval maradt és mereven gondolkodó arckifejezéssel nézett maga elé, majd megkérte bátyját, *Dungyerszky Gedeont*, hogy kérjen tőlem bocsánatot, ha esetleg megsértett.

— Én, hogy a szerencsétlen fiut megnyugtassam, egy nagyon barátságos hangu levelet írtam neki, amelyben biztosítottam őt a további meleg és benső barátságról s egyben propositiót tettem abban a levélben, hogy engedje magát megvizsgáltatni és vonuljon addig szanatóriumba, míg a fáradt idegeit kipihen. Így történt.

Elbeszélte még *Rohonczy*, hogy *Dungyerszky* családjá már régebben akarta a fiatalembert elhelyezni egy szanatóriumba, csak *Gyókonak* nem mertek szólni. *Rohonczy Gedeon* levele azonban annyira hatott a szerencsétlen fiura, hogy önként határozta el magát arra, hogy *Schwartz* és *Magyarevits* főorvos megvizsgálják őt. Az orvosi konzilium másnap a *Liget-szanatóriumban* meg is történt, melynek eredményeképpen harmadnap *Dungyerszkyt* külföldi szanatóriumba zárták.

SPORT.

† **Footballmérkőzés áldozócsütörtökön.** Az AAK. két csapata áldozócsütörtökön délután ismét mérkőzést rendez a Török Gábor-utcai pályán. Délután három órakor az AAK. második csapata, amely két hét előtt 1:0 arányban győzött az ATK. II. csapata ellen, most revánst ad multkori ellenfelének, fél ókor pedig a Temesvári Kinizsi Sport Egyesület lesz ellenfele az AAK. I. csapatának. A Kinizsi ősz óta jelentékenyen javult és így elég élvezetes játékra van kilátás.

A sikkasztó postatiszt tragédiája.

— Az ujvidéki postafőnök és helyettese nyugalomban. —

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Ujvidék, május 14.

Fábián Gyula hat évvel ezelőtt a szabadkai posta főnöke volt. Nyolc-tíz éve, mikor gyerekei még apróbbak voltak, meglehetősen nagy vagyon fölött rendelkezett, melynek egyrészt örökölte, másrészt pedig az ingatlanai jövedelméből és a fizetéséből rakta össze. Közvetlenül a város szomszédságában, a kórház mögött 30 hold elsőrendű földje és a Teréz-templom mögött a *Vukovics-utca* sarkán lakóháza volt. 1902—1903 körül azonban, mikor két szépséges leánya eladósorba lépett, a postafőnök egyszerűen szakított azzal a takarékos életmóddal, melyet addig folytatott. Állandóan nyitott szalont tartott, amelyben majdnem hétről-hétre megfordult mindenki, aki csak a város fiatalágából számbajöhetett. A pazar vendéglátások, a bálak és a többi alkalom, mely ezekhez sorakozott, a ragyogó toalettek nehéz ezeket emésztettek fel és *Fábián Gyula* egy-két év múlva már csak kölcsönökből fedezhette a szédítő kiadásokat. Ezerkilencszázhatig a költséges életmód folytán nemcsak a kész vagyona fogott el *Fábián*-nak, hanem ezenfelül is nyakig uszott az adósságokban. Szabadkán így egyre lehetlenebbé vált és hogy az esetleges botrányokat elkerülje, ő maga kérte az elhelyeztetését. Így jutott az ujvidéki postára helyettes főnöknek. Ujvidéken még néhány hónapig tartotta magát és folytatta szabadkai életmódját, rövidesen azonban teljesen letört és visszavonult minden társadalmi szerepléstől. Két leánya, kikre tízezreket költött, *kolostorba vonult apácának*, ő pedig megmaradt öt gyermekével és feleségével megküzde az adósságtól megmérgezett, lefoglalt fizetéses nyomorágást.

A visszavonulástól fogva homály borul a szabadkai posta volt előkelő főnökének életére és ezt a sötétséget csak most oszlatja szét a bekövetkezett tragédia világossága.

Fábián Gyula az ujvidéki postán hivatalos pénzeket is kezelte, amelyekből a múlt hét péntekjéig, hogy családjá legsürgősebb szükségleteit fedezhesse, lassankint elsikkasztott 3000 koronát. A visszaélésekről senkisé sem tudott és lehetséges, hogy azok még hosszabb ideig titokban maradnak, ha közbe nem jö a sikkasztó hivatalnokok réme: a váratlan rovancsolás.

A temesvári postaigazgatóság egyik főtisztviselője pénteken váratlanul megjelent az ujvidéki postán, elkérte a főnökhelyettes által kezelt pénztár kulcsait és rovancsolást tartott. A hivatalnokok később sejtették, hogy valami bajnak kell lenni, mert a főtisztviselő meglepően sokáig készült el a munkájával. Megszakítás nélkül késő délutánig vizsgálta a számoszlopokat, olvasta a pénzt és azokat a számadásokat, melyekkel már egyszer végzett, többször megismételte.

Délután a rovancsoló tisztviselő *Tibor Mihály* főfelügyelő postafőnök szobájába lépett, ahol sápadtan, remegve az izgatottságtól, jelen volt *Fábián Gyula* is. A főtisztviselő kijelentette, hogy a *Fábián* által kezelt pénzből 3000 korona hiányzik és ő kénytelen lesz följelentést tenni az ügyességen. *Fábián Gyula* erre a kijelentésre a szívéhez kapott és *eszméletlenül terült el a földön*. *Tibor Mihály* főfelügyelő pedig elővette a pénztárcáját és a hiányzó 3000 koronát nyomban lefizette. Egy hivatalnok orvosért futott, aki intézkedett, hogy az ájultan fekvő főnökhelyettes hazavigyék a lakására. Itt *Fábián Gyula* később esz-

mélethez tért, de se megmozdulni, se megszólalni nem tudott. A leleplezés izalmában *egyoldali szélütés érte, aminek következtében a beszélőképeségét is elvesztette.*

A postaigazgatóság kiküldöttje, miután a hiányzó összeget a főfelügyelő megtérítette, eltekintett attól, hogy bünvádi eljárást indíttasson Fábrián ellen, ellenben a tapasztaltakról jelentést tett a főnökének.

A sikkasztás kiderülésének következménye így két nyugdíjazás lesz: a főfelügyelő postafőnöké és a helyetteséé. Fábrián nyugdíjaztatása elé ugyan alighanem akadályok gördülnek, de a postaigazgatóság arra való tekintettel, hogy a sikkasztó hivatalnok bünéért már megbűnhődött és hogy nagy családjára így is a legkészségszerűbb napok virradnak, nem akarja, hogy ráadásul a nyugdíját is elveszítse. Tibor Mihály pedig azért távozik az újvidéki posta éléről, mert éterebb ellenőrzés mellett eleve lehetetlenné tehetné volna a bűnös visszaélések elkövetését.

Katonatisztek apacsbandája.

— Betörés a leendő apóshoz.

Távírói tudósítás.

Páris, május 14.

Hónapok, sőt évek óta foglalkoznak Európa összes lapjai a francia apacsok rémtetteivel. Iszonyu, hogy ez a nagyvárosi csőcselék mit művel s rendkívül elszomorító, hogy a rendőrség ugyszólván tehetetlenül áll velük szemben. Legutóbb általános izalmat keltett Bar-ban egy betörőbanda elfogatása. A betörőbanda tagjai a legjobb társaságból valók, hárman közülök tartalékos tisztek.

Az utóbbi időben számtalan betörést követtek el a városban. Valamennyi betörés azt mutatta, hogy a gonosztevők ismerősek a helyi viszonyokkal, sőt a lakások berendezését is kitünően ismerik. Több vezető pozíciója férfi névtelen levelet kapott, amelyben a betörő maffia azzal fenyegette meg, hogy ha nem fizet nagyobb összeget, akkor családja ügyeit szellőztetni fogják. A levelek asszonyokat és leányokat erkölestelen élettel vádolták meg a név megnevezésével, egész csomó — sőt nagobbrészt pontos — adatot halmoztak össze ennek bizonyítására.

A rendőrség a napokban névtelen levelet kapott, amelyben figyelmeztették, hogy a legközelebbi napokban a betörőbanda egy ügyvéd lakását készül meglátogatni. A rendőrség lesbe állt, tettenérte a gonosztevőket s sikerült négy betörőt elfogni, akik közül ketten, *Deloze* és *Roche* ezelőtt katonatisztek voltak.

Érdekes, hogy a két volt katonatiszt ugyanaz nap az ügyvédnél volt vacsorán. Nyugodtan megvárták, amíg a társaság szétoszlott, ők maguk utolsóknak mentek el s az udvaron elrejtőztek. Rövid idő múlva azonban „újbol tették tiszteletüket”, ezuttal már betörőszerszámokkal ellátva. Kiderítette a rendőrség, hogy a betöréseket mind hasonló módon követték el az apacsok. A két katonatiszt minden estélyen hivatalos volt s mi alatt a vendégsereg oszladozott, ők elrejtőzködtek a padláson, vagy az udvarban. Mikor minden lecsendesült, előbujtak és társaikat is beeresztették. A névtelen leveleket is ez a banda küldöztette szét. Az egyik bandita, *Roche* hadnagy különben egyik előkelő polgár leányával jegyben járt, de ez nem akadályozta meg abban, hogy leendő apóshoz kétszer be ne törjön.

Aradi mérnök gyilkossága.

— A leszurt trafikos kisasszony. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, május 14.

Egy aradi származású mérnök tragikus cselekedetéről ad hirt fővárosi tudósítónk. *Ursits* Lipót negyvenhárom esztendő építésmérnök idegrohamában ma délben a főváros egyik forgalmas utcáján törével össze szurkálta régi kedvesét, a közel negyven esztendő *Rohoney* Ilka trafikos nőt, akinek az Andrassy-ut és Terézkörut sarkán van a dohánytözséje. A leányt eszméletlenül szállították egyik szanatóriumba. Az orvosok azt hitték, hogy *nem menthető meg az életnek*. A mérnököt a redőrségre vitték, ahol kétségbeesett hangon panaszkodta el, hogy a hisztérikus hölgy másfél évtizede üldözi őt szerelmével és nem tudott volna tőle másképen megszabadulni, csak ha megöli. Ő engedett az indulatának és rohamában halálosan megsebezte az életét megkeserítő leányt.

Az ügy részletei a következők:

A merénylet.

A csöndes budai oldalon, a Bercsényi-utca 12. számú háza előtt véres esemény játszódott le ma délben. *Ursits* Lipót mérnök törrel háromszor hálbaszurta *Rohoney* Ilka trafikosnőt s a mikor a leány a földre roskadt, még egyszer beledöfte a tör. A merénylet letartóztaták s a főkapitányságra kísérték, a halálosan megsebesült leányt pedig a Pajor-féle szanatóriumba szállították.

Ursits Lipót, a ki negyvenhárom esztendő nőtlen ember, elmendotta a főkapitányságon, hogy *Rohoney* Ilkával, a kinek az Andrassy-ut 48. száma alatt trafikja van, évekké ezelőtt viszonya volt. A leány, a ki most vagy negyven esztendő, egy összekülönbözés alkalmával elhagyta, de azóta nem tudott tőle megszabadulni. Folyton üldözte. Hiába menekült előle a vidékre, sőt a külföldre is, mindenholá követte és zaklatta. Ez a folytonos üldözés *ideghajossá tette*. Három év óta a fővárosnál vállalt mérnöki állást, de ott sem volt nyugalma a leánytól, annyira, hogy május elsején kilépett a főváros szolgálatából. Más lakást vett de a nő felkutatja és újbol üldözni kezdte szerelmével. Azt hangoztatta, hogy ő a mérnököt fiatalabb éveiben segélyezte, tehát most követeli, hogy vegye feleségül. Emiatt a mérnök ismét a külföldre akart utazni.

— Ma reggel — vallotta — mikor elakartam menni hazulról, a kapuban előttem termett *Rohoney* Ilka. Dühömben kávéházba futottam, oda is utánam jött. Outhagytam a kávé, hazamentem, lefeküdtem, mert az izalmak nagyon megviseltek. Mikor lecsillapodtam, újbol le akartam menni az utcára bátyámmal. *Ursits* Dezső gyógyszerészszel. A kapuban megint elém állt *Rohoney* Ilka. Elfutott a düh, nem tudtam, mit csináljak: előrántottam esonteyelű botomból törőmet, melyet állandóan magammal hordok. Vak dühvel rávetettem magamat, a nő sikoltozva futott, de én már nem bírtam indulataimmal. Utána szaladtam, szurtam, vágtam, ahol értem. Mikor már vérben fetrengett, még akkor is belészurtam egyet. Nem tudtam, mit csináljak, örült voltam . . .

Rohoney Ilka aradi botrányai.

Aradon még sokan emlékeznek a negyvenhárom esztendő mérnökre, aki alig tiz tizenkét évvel ezelőtt került el szülőhelyéről. Az apja *Ursits* Lipót, régi aradi családból való építőmester, aki becsületes munkásságával megszerezte embertársai rekonszenvét. Három fia volt: a most

szomorú nevezetességre vergődött Lipót, továbbá Dezső és Vilmos. Dezső gyógyszerész lett s Budapesten szerzett patika jogot, Vilmos fiatalon halt meg, Lipót pedig építész mérnök lett. Lipót még müegyetemi hallgató korában ismerkedett meg a szép trafikos kisasszonnyal, *Rohoney* Ilkával, aki rendkívül megszerette a vigkedélyű, szellemes férfit. Szoros barátságot tartottak fönn és amikor *Ursits* Lipót megszerezte a diplomáját s Aradon tanára lett a fa- és fémipari szakiskolának, a jó családból származott *Rohoney* Ilka gyakran leutazott hozzá.

Egy alkalommal a hisztérikus leánynak a rendőrséggel is meggyűt a baja. Ugyanis a kisasszony rendkívül féltékeny természetű volt és úgy látszik, fékezhetlen szenvedéllyel szerethette kedvesét, akít minden nőtől féltett. Hetekig élt kedvese lakásán a régi minorita palota egyik szobájában. A szomszédok napról-napra a legszegyenletesebb botrányoknak voltak tanúi. A szerelmes nő leirhatlan módon keserítette meg a férfi életét, aki végre is a rendőrségnél keresett oltalmat. *Beretz* Ferenc, aki akkor rendőrbíró volt, maga elé idézte a szenvedélyes teremést és szigoruan megparancsolta neki, hogy hagyjon föl közbotrányt okozó viselkedésével.

— Engem ne merjen egy rendőrkapitány se megfenyegetni — jelentette ki a szenvedélyes nő, — mert a bátyámmal, *Rohoney* Gidával fog meggyűlni a baja. Nekem jogom van ellenőrizni a kedvesemet és úgy tenni neki szemrehányást, ahogyan akarok.

Ezzel a sokat jelentő nyilatkozattal aztán ott is hagyta a rendőrbíró. *Beretz* még néhány napig várt, de amikor arról értesült, hogy a tulheves teremtés tovább folytatja megbotránkoztató viselkedését, újbol feleltáta. A lefolytatott eljárás után *Rohoney* Ilkát arra ítélte, hogy *hagyja el várost örökké*. A hölgy nem tett eleget az ítéletnek, amiért aztán karhatalommal kellett őt a városból eltávolítani.

A trafikos kisasszony egyébként megfelebbezte a rendőrbírói ítéletet s a belügyminiszter neki adott igazat. A miniszter kimondotta, hogy olyan egyént, akinek, rendes foglalkozása van, egyszerűen botrányokozásért nem szabad kitiltani a város területéről. *Rohoney* Ilka az ítélet alapján újbol leutazott Aradra és trafikját másra bizva kijelentette *Ursits*nak:

— Most már itt maradok nálad. Nem engedem, hogy más nőt boldogítsál. Ha fiatal korodban elfogadtad a támogatásomat, most megkövetelhetem tőled, hogy csak engem szeress.

A szegény férfi még néhány hétig maradt Aradon kedvese társaságában. Azután türehtetlennek találta ezt az életet és *lemondva állásáról uthagyta Aradot*. Nem árulta el ismerőseinek hová megy, mert attól félt, hogy a féltékeny nő felkutatja. Csak későbbben tudták meg, hogy előbb Németországban bujdokolt, majd pedig a szibériai vasut építésénél nyert alkalmazást. Évekig élt külföldön és nemrég tért vissza a fővárosba. Azt hitte, hogy *Rohoney* Ilka már elfeledte őt. Amde a leány a régi szerelemel fordult feléje, amiből aztán kifejlődött ama véres dráma, amelyről ma az egész fővárosban izgalommal beszéltek.

Szabadiában!

Éjjelután jelenti fővárosi tudósítónk: *Ursits* ügyében fordulat történt. Késő éjjel ugyanis az orvosok újbol megvizsgálták a megsebzett nőt és kijelentették, hogy az esetben, ha komplikáció nem áll be, okvetlenül *fölgyógyul*. Ezt azonnal tudatták a rendőrséggel, amely elrendelte *Ursits* szabadon bocsátását. A mérnökért különben is garanciát vállalt a testvére, hogy nem szökik meg a bírósági eljárás elől.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Szerda: *A kis gróf* operette. A debreceni városi színház elsőrendű tagjainak vendégfelléptével.

Csütörtök: Délután: *Robinson Crusoe*, enekes színmű. Este: *Szevillai borbély*, opera. A 40 tagból álló olasz gyermek opera-társulat vendégfelléptével.

Péntek: *Crispinó és Parasztbecsület*, operák. A 40 tagból álló olasz gyermek opera-társulat vendégfelléptével.

Szombat: *Tosca*, opera. A 40 tagból álló olasz gyermek opera-társulat vendégfelléptével.

Vasárnap: Este: *A nemzeti asszony*, új színmű.

A debreceni színtársulat vendégjátéka.

*

Folyton panaszkodnak a külföldi színtársulatok inváziója ellen, holott hálásak lehetünk Reinhardtnek, akár Karcagnak, mert ők adták meg az ötletet ahhoz, hogy változatossággal állandóan ébren lehet tartani a közönségnek a színház iránti érdeklődését. Ennyi ötletet liferáltak a külföldiek és megindult a beltéri helycsere. A kolozsváriak elmentek a fővárosba, a debreceni társulat eljött Aradra, a miénk pedig elment Debrecenbe. És most a haldokló szezon végén színházi gurmandériában van része a közönségnek. Mert ugyan ki nem volna kíváncsi arra, hogy milyen Lucie Z. Singhoffer Vilma más e, mint Diósi Nusi, vagy ugyanugy táncolja-e a dzsillót *Borbély* Lili, mint *Rontay* Boriska, tud-e olyan boszorkányos ügyességgel táncolni *Máthé* Gyula, mint *Győző* Alfréd és kicsoda hódítóbb Tom Miggels *Huszár*, avagy *Falussy*?

Egyrészt a kíváncsiság, másrészt a debreceni színtársulat kitűnő művészi híre keltette fel a közönség érdeklődését, bár — az elégtelen reklám híján — nem annyira, mint amennyire a Leányvásár mai előadása megérdemelte volna.

Zilahy Gyula, a debreceni művész direktor maga kalauzolta hozzánk kitűnő művész gárdáját, és öröme telhetett abban a fényes, maradandó emlékü erkölcsi diadalban, melyet első intrádára avatott a kifogástalan anszámbl. Mesteri összjáték, egyenként pedig ragyogó kvalitások jellemzik a debreceni társulatot. Nalunk elsőrangú sikerrel került színre és ért meg jubiláris előadást a Leányvásár, értékes lehet tehát a vendégszereplő társulatnak az az osztatlan elismerés, melyben a lelkes közönség részesítette őket és aminek örömmel adjuk írásos bizonyítékát.

Z. Singhoffer Vilma Lucy szerepében ének-művészetével, pompás játékaival és eleganciájával diadalmas sikert aratott. *Borbély* Lili elsőrangú szubrett, graciosus, eleven temperamentumu, de nem szertelenkedő, meglepően kellemes és iskolázott hangú művésznő, bravurosán táncol, verbeli primadonna. Sok lelkes tapsban volt része és alig győzte az ismétléseket. Tom Miggelst *Falussy* István az országos nevű bariton énekes játszotta. Gyönyörű hangját elragadtatással hallgattuk, a közönség őszinte óvációi pedig egyképen szóltak a kiváló énekesnek és a jeles színésznek. *Máthé* Gyula boszorkányos ügyességu táncával alig tudott betelni a publikum. Nagyon tetszett *Szigeti* mulatságos Harrisonja és *Deésy* elegáns Rottenbergje. Külön nagy dicséret illeti a debreceniek kitűnő karmesterét *Mártonffy* Györgyöt, akinek temperamentumos dirigálása a partitúra minden nüanszát érvényre juttatja. A zenekart szinte felvillanyozta a dirigens szuggesztív ereje és a közönségnek külön élvezetet szerzett a zenekar precíz játéka. A második felvonás nyitánya után zúgó taps jutalmazta a kiváló karmestert.

A debreceni társulat diadalmasan hódította meg az aradi közönséget és illő reváns volna, ha a szerdai előadáson zsufolt nézőtér gyönyörködne pompás művészetükben. H. G.

* A debreceni társulat második fellépte.

Most, hogy a debreceniek első debütje oly fényesen sikerült s a közönség tomboló tetszése jutalmazta a derék vendégek művészetét, a szerdai előadás elé még nagyobb érdeklődéssel néz a publikum. Szerdán a vendégművészek a Kis grótot játsszák; az operett szereposztása a következő: Agárdy gróf — Kassay Károly, László — Falussy István, Rózsi — Borbély Lili, Dorothy — Z. Singhoffer Vilma, Zápolya — Máthé Gyula, Kocsonya — Ligeti Lajos, Csibrákné — Guti Sarolta.

* A csütörtöki gyermek-előadás városzerte osztatlan érdeklődést kelt. Délután fél négykor kezdődik az előadás, *Robinson Crusoe* látványos mesejáték kerül színre, amelyben sok-sok látványos, sok ének és tánc lesz. A darabban az egész társulat játszik.

* Negyventagu gyermek-opera Aradon.

Az olasz gyermek operatársulat eseményes sikerrel járja sorra a kontinens nagy színpadjait és 15 napja Budapesten vendégszerepel. Május 16-án, 17-én és 18-án lépnek fel Aradon; első este a *Szevillai borbélyt*, második este a *Parasztbecsületet* és *Crispinót*, harmadik estén pedig a *Tosca*t adják elő az aradi színházban. A csöpp operacékekéről valóságos mese hírlik s előrelátható, hogy az aradi gyermekopera-esték zsufolt hazákat fognak vonzani. Jegyek mind a három előadásra válthatók a színházi pénztárnál.

* **Novák Irén jubileuma.** A magyar színeszet büszkesége, a legközvetlenebb és legszebb színi művésznők egyike: Novák Irén jövő vasárnap, május hó 19-én jubilál. Géczy István színműveiben, a *Nemzeti asszony* címszerepében lép, mint jubiláns művésznő, a közönség elé. A jubiláló est egyúttal bemutatást is lesz és Géczy István, a szerző, a Novák Irén művészetére iránti tiszteletből személyesen vesz részt a bemutató előadáson. A jubileumi alkalmat Novák Irén tíz éves aradi színészeti szolgálatja. Három évig a Leszkay rezsim alatt, hét évig pedig Szendrey társulatánál működik Aradon. Itt működött, mint kezdő, itt fejlődött gyönyörű művészetének esuesáig.

* **Egy modern Páris.** Az ókorban Páris az almat három iszennő közül *Vénusz*nak ítélte oda, szépségjé gyanánt. Valtoztak az idők! A mai Párisokat nem elégíti ki a szépség csupán, amikor háztűznözöbe mennek. Egy házassodni készülő józsefvárosi fiatalemberről beszél a következő jellemű történetkét: Három leányt ajánlott neki egy tantikéja. A fiatalember sorra látogatott mind a háromhoz. Az első vénuszi szépségével csakugyan majdnem meghódította, de már az első jounon feltűnt a nagy kacérsága is. „Hóhó — szolt magához az ifju — vigyázz, nehogy szarvad nőjjenek! Elment a második küsszönyhöz, aki szintén csinos volt, s amellet dussgazdag. Ez mindenestre nagyon jó ajánlás. Csakhogy ott viszont arról győződött meg, hogy a százszékekkel együtt papucsot is szerezne be. Ez se volt inyére. Maradt a harmadik. Egyszerien, de izléssel berendezett lakásban fogadták, kedvesen derült, családias körben. A vendég olyan jól érezte magát az új ismerősök között, hogy kevés nógatás után vacsorára is ott maradt. Csupa jóízű, pompás fogás került az asztalra. A mama egyre kínálta: „Egyek ebből... Manci csinálta.” Mindent Manci süttött, mindent ő főzött. „De hát tündér ujai vannak, — fakadt ki végül a csodálkozás a fiatal emberből, — hogy emyit tud.” Manci nagyot nevetett: „Dehogyan is vannak tündér ujjaim! Az én kedves *„Háztartásom”*-ban találok ezeket a kitűnő recepteket és még számtalan más hasznos tudnivalót.” Azután elmondta, hogy a *„Háztartás”*, Kürthy Emilné közismert, népszerű közlönye, milyen házias, szorgalmas, takarékos gazdasszonyt nevelt belőle. Ha van nővére — fejezte be — járassa neki. Nem drága. Negyedévre mindössze 3 kor., a kiadóhivatal (Budapest, VI., Eötvös-utca 36.) szívesen küld megtekintésre mutatványszámokat.” A fiatalember Mancinak ítélte oda az almat, mert feleségnek egy olyan leány való, aki nem hü, nem fukar, nem zsarnok, s aki örömet a férje dédelgetésében találja. Meglehet, hogy ez önző selfogás, de ilyenek a mai Párisok.

* **A munkaadókhöz.** A *„Munkásbiztosítási Tanácsadó”* május hó 10-én megjelent száma gazdag tartalommal tárgyalja a munkásbiztosítás aktuális ügyeit, — különös figyelmet érdemelnek azok a szakszerű felvilágosítások és tanácsok, melyeket az előfizetők díjtalanul kapnak, akár a szerkesztői üzenetekben, akár külön levélben. — Előfizetési ár évi 16 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Aradi-utca 60. szám.

* **Anatole France; a Pinquinek szigete,** már kapható 1 kor. 90 fillér *Juhász és Társánál*

* **Egy csók története.** (A magyar film sikere.) Örömmel konstatáljuk, hogy publikumunk kellő mértékben honorálta az *Uránia*-színház áldozatkészségét és minden egyes előadásra zsufolásig megtölti a nézőteret *Garvay Andor* nagyszerű darabjához. Gyönyörű perspektívát mutat ez az első magyar felvétel a magyar kinematográfia jövőjére. Előkelő izlés, művészi játék és irodalmi nivó jellemzi már az első képet. A világ legrutinizottabb mozzisínészei megközelítőleg sem játszanak olyan bravuros tökélyvel, mint ez a fényes magyar gárda, *Vendrey*, *Tanay*, *Csontos* a gyönyörű *Mészáros Giza*, *Csáky Irén*, csupa ragyogó név a magyar művészvilágban és ezután a mozgófénykép literatúrában. Ezt a magyar filmet elfogják vinni a világ minden részébe és mindenütt dicsőséget fog szerezni a magyar művészetnek. Az aradi közönség elsőrangú attrakcióhoz jutott ezzel a képpel is, hogy ezt értékeli is bizonyíték az előadásról, előadásra zsufolásig megtelt nézőtér. A remek képet még csak szerdán mutatja be a fényes műsor keretében az *Uránia*. 175

* **Házasság.** (Az *Apolló* nagy slágere). Azok között az erkölcsdrámák között, amelyet eddig bemutatottak a mozgósínházak, első helyen áll az *Apolló*-színház pompás slágere. Ennek a hosszú filmnek a technikai része bámulatra méltó, annyira ügyesen van kihasználva benne a kinematográfia minden vonzó eszköze. Az első felvonásban robogó vonat száguld át a vásznonapon, míg a második részben a hálószoba misztikus titkai tárulnak fel s végül a harmadik felvonásban egy izgalmas lovasszerencsétlenség kelti fel a publikum érdeklődését. A cselekményt ügyes feldolgozással kapcsolta be a szerző a kinematográfia ördögös szerszámaiba s gondoskodott róla, hogy a nézőközönség a legteljesebb mértékben meglegyen elégedve ezzel a fenomenális alkotással. A szenzációs képet szerdán mutatja be az *Apolló*-színház s erre felhívjuk a közönség figyelmét. A szerdai műsoron egy amerikai vígjáték, egy indiai kép szerepel s *Bandika*, az *Apolló*-színház kedvence, mint gyorsfestő mutatkozik be. 177

TANÜGY.

(—) **Ankét a pozsonyi egyetemről.** *Pozsony*ból jelentik: *Zichy* János kultuszminiszter *Balogh* Jenő államtitkár kíséretében *Pozsony*ba érkezett, hogy részt vegyen a létesítendő egyetem elhelyezése céljából összehívott értekezleten. Délelőtt kilenc órakor a miniszter kíséretével megjelent a városházán, ahol *Brolly* Tivadar polgármester üdvözölte. *Zichy* János gróf kijelentette, hogy azért jött ide, hogy a létesítendő tudományegyetem elhelyezése tekintetében tájékozódjék és egyúttal megköszönje, hogy a város diszpolgárává választották. Fél tizenkettőkor a kultuszminiszter elnökletével értekezlet volt a városházán az egyetem elhelyezése tárgyában. *Szüllő* Géza országgyűlési képviselő és *Molecz* Dani tiszti főügyész arra kérték a minisztert, hogy az egyetem helyét lehetőleg a város belterületén jelölje ki. *Korb* Flóris miniszteri osztálytanácsos ezzel szemben kifejtette, hogy az új egyetem modern felépítése *10 katasztrális holdat* igényel és ekkora telek a város belterületén nem áll rendelkezésükre. *Bartal* Aurél főispán szintén amellet foglalt állást, hogy az egyetemet a város belterületén építsék fel. A kultuszminiszter a felszólalások után kijelentette, hogy a döntésnél a legfőbb szempont, ami őt vezérelni fogja, az egyetem érdeke lesz.

(—) **A tanfelügyelet reformja.** *Budapest*-ről jelentik: A népiskolai törvények kellő végrehajtásának ellenőrzése oly sokoldalú feladatot ró a tanfelügyelőkre, hogy azok a mai létszám mellett abszolúte képtelenek arra, hogy hivatalukat kellő mértékben ellássák. Különösen érezhető a hiányosság a tanfelügyelők iskolalátogatásánál. Ez okból sürgős szükségé vált a tanfelügyelőség mai szervezetének gyökeres reformálása, amin most dolgoznak a kultuszminisztériumban. Az új rendszer szerint a tanfelügyelőket két osztályba sorozzák és az egyik részük a belső adminisztrációt végeznék, míg a másik kategóriába tartozóknak, az iskolák látogatása lenne kötelessége. Az utóbbi állásra a miniszter kiváló szakembereket kíván alkalmazni, ugymint *iskolaigazgatókat* és *tanítókat*, akik az oktatás terén gyakorlatilag is kiváló eredményeket értek el.

Ügyvédek harca.

— Rágalmazási per a budapesti ügyvédi kamara ügyésze ellen. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, május 14.

Meddig terjedjen az ügyvédnek ügyvédtársai iránti kollégiális érzése, elvállalhat-e ügyvéd olyan pert, amelyet valamelyik kollégája ellen, annak ügyvédi ténykedése miatt kell folytatnia és ha elvállalta: legyen-e agresszív?

Ezek a kérdések állították egymással szembe a budapesti ügyvédi kamara kiváló ügyészét, Baracs Marcell dr.-t és Weisz Ödön dr.-t, az ismert nevű fővárosi kriminálistát, akik között egy tárgyaláson nemrég kinos affér támadt.

Az ügynek előzménye, hogy Pap Ferenc dr. ügyvéd egy korábban lefolyt tárgyaláson azzal védte a felét, hogy nem fizethetett az akkori pénzkrisis miatt, aminthogy fizetési zavarokkal küzdött ebben az időben több más nagy cég is. És fölemlített a többek között egy részvénytársaságot, amely — ugymond — szintén fizetésképtelenségbe jutott. Az így aposztrofált társaság vezérigazgatója, bár tőle a fiskális nyomban bocsánatot kért, megbizta Weisz Ödön dr.-t, hogy tegyen panaszt Pap dr. ellen rágalmazásért. Ezt a pört most április 17-én tárgyalta Csilléry dr. járásbíró s a tárgyaláson a megvádolt ügyvéd védőjeként Baracs Marcell kamarai ügyész — vagyis aki tiszténél fogva szinte „az ügyvédek ügyvédje” — jelent meg.

Tárgyalás közben Weisz dr.-nak az volt az álláspontja, hogy az ügyvédnek nem volt joga az illető részvénytársaságról olyast állítani, ami ennek a létérdekét veszélyezteti s így elkövette a rágalmazást. Hogy ez így van, bizonyítani is ajánlkozott. Mikor aztán a felek elhagyták a bíró szobáját, künn az előszobában kifakadt Baracs dr. az ellenfele ellen:

— Az ilyen ügyvédet, aki 100 koronáért egy ügyvéd kollégája ellen ily agresszív tud föllépni, az megérdemli, hogy az ügyvédi kamarából kitorbácsolják.

És Baracs dr., akit erősen elragadott a legtöbbször rokonszenves, de ezuttal kissé tulheves temperamentuma és párszor egymásután tett hasonló kijelentést, hozzáfűzve, hogy még sem járja, hogy egy ügyvéd néhány forintért ilyen pörökre a kartársa ellen is kapható legyen.

Az affért, amióta lejátszódott, sokat pertraktáltak jogászai, főleg ügyvédi körökben s maga Weisz Ödön dr. följelentést tett Baracs dr. kamarai ügyész ellen, rágalmazás illetőleg becsület-sértés címén. Nagy hallgatóság gyűlt össze a mára kitűzött, érdekesnek ígérkező tárgyalásra Farkass Gyula büntető járásbíró hivatalszobájába. Főképp ügyvédekkel telt meg a nem épen tágas terem, de a bíró sem tárgyalhatta le az ügyet. Csak Weisz dr. jelent meg, Baracs dr. orvosi bizonyítvánnyal mentette ki a távolmaradását.

— A bizonyítvány szerint — konstataálta a bíró — Baracs dr. ügyvéd ur ama gyászeset folytán, amely neje halálával érte, olyan lelki meg-rázkódáson ment keresztül, hogy hetekig a maga ügyében nem tárgyalhat. Megvizsgálta a bíróság orvosa is, aki szintén olyannak találta az állapotát, hogy szivgyöngesége miatt 4—5 hétre elhalasztandónak véli a tárgyalást.

Dr. Weisz Ödön erre így nyilatkozott: Eddig azt hittem, hogy ellenfelem a védelemre való késztülés miatt kéri a tárgyalás elnapolását, most pedig orvosi bizonyítvány fekszik előttünk. Ez ellen én, aki ellenfelemmel szemben is részvétet érzek, nem igen tehetek kifogást. De kérem kell, hogy a bíróság mentül rövidebb új terminust adjon, mert mielőbb letárgyalni akarom ezt az ügyet, amelyben — az a nézetem — a társada-

lom érdekét védtem a kari — hitem szerint — csak az állítólagos kari érdek ellen.

A panaszos meghallgatása után figyelembe véve az orvosi véleményt, dr. Farkass bíró az új tárgyalás határnapjául június hó 19. napját tűzte ki.

Rendőrök ostroma Garnier és apactársai ellen.

— Megtalálták az utolsó automobilos banditákat. —

Távirati tudósítás

Páris, május 14.

Este hat óra óta Paris lakósága újból nagy izgalomban van. A rendőrségnek sikerült végre Bonnot rég keresett társainak, Garnier nek és Vallett-nek bujöhelyeit megtalálni. A délutáni órákban kétségtelenül megállapították, hogy a két bandita néhány nap óta a Marne partján fekvő egyik villában rejtőzködtek. Ma este hat órakor Guichart rendőrfőnök rendőrökkel megjelent a villa előtt, hogy az apacsokat letartóztassa. Garnier és Vallett azonban Bonnot módjára butorokkal eltorlaszolták magukat a villában, úgy hogy a rendőrség kénytelen volt a villát megostromolni. A rendőrség vezetője Lepine rendőrfőnök, Gilbert vizsgálóbíró és Hamard igazgató ötven rendőrtiszttel és 100 rendőrrel megjelentek a helyszínén. A késő délután órákig tanácskoztak arról, hogy miként lehetséges a banditákat elve letartóztatni és ártalmatlanná tenni. Este 7 órakor elhatározták, hogy végső esetben épen úgy fogják eljárni, mint Bonnotnál. Értesítették a katonaságot, ahonnan utászok vonultak ki.

A bujdosó Garnier nyomára akadnak.

A rendőrség a következőképen derítette ki, hogy hol tartózkodnak az apacsok. Azokban a feljegyzésekben, amelyeket az anarchistáknál az utóbbi időkben tartott házkutatások alkalmával találtak, többször fordult elő bizonyos Dondon neve. Eleinte nem tudtak rájönni, hogy ki lehet ez, miután ilyen nevű anarchistát sehol sem ismertek. A rendőrség azonban véletlenül rájött arra, hogy ez a Dondon egy fiatal, 20 éves nő, Páris egyik külvárosában, Vogen du Marne-ban lakik és az anarchistákkal érintkezik. A rendőrség gyanítani kezdte, hogy villájában anarchisták tartózkodnak, amikor pedig megállapították, hogy a villát állandóan zárva tartják, akkor biztosra vették, hogy ott tartózkodik Garnier és Vallett. Garnier és társa természetesen a ma megjelent rendőrök felszólításának, hogy nyissák ki a ház kapuját, nem tettek eleget, hanem butorokkal eltorlaszolták az ajtót, ablakot és csak keskeny rést hagytak, hogy azon keresztül lövöldözzenek.

Kezdődik az ostrom.

Este hét óra után a megjelent katonaság a rendőrséggel együtt lövöldözni kezdett az épületre, mire az apacsok, akik eleinte a földszintről válaszoltak a lövésekre, felvonultak az első emeleten levő pavillonba, amely szintén el volt torlaszolva butorokkal. Alulról azt is meg lehetett figyelni, hogy az apacsokkal együtt vannak szeretőik is. A két nő közül az egyikben felismerték a keresve-keresett Dondont. A lövöldözés hat óra óta folyik és valószínűleg eltart reggelig. A bombázást csak reggel fogják megkezdeni. A rendőrök és katonák

közül még senki sem sérült meg és az apacsok golyója csak egy kíváncsi nézőt ért. A rendőrség reméli, hogy reggelre Garnier és társai kimerülnek, golyóik elfognak és ezáltal sikerülne fog bombázás nélkül elfogni őket. A párisi lapoknak rendkívüli kiadásaira a nép az éjjeli órákban tömegesen vonult ki az említett városrészbe. Nagy kíváncsisággal és érdeklődéssel nézik az eseményeket, amelyekből az éj homályát megszakító fáklyafénynél nem sok látszik.

A halálraszánt banditák.

Éjjel egy órakor még a következőket jelentik az apacsok ostromáról Párisból:

Az a villa, amelyben Garnier, Vallet és Garnier szeretője meghúzódtak, a Marne folyó partján fekszik. Néhány nappal ezelőtt hatalmas és erős fagerendákat szállítottak a villába, ami a környéken feltűnést keltett, de arra nem gondolt senki, hogy a gerendákat a villa megerősítésére, eltorlaszolására szánták.

Amidőn ma délután a rendőrség emberei ostrom alá vették a villát, rövid tüzelés után a villa ajtaja föl pattant és ismét gyorsan bezáródott. Az apacsok kiengedték a villából Garnier szeretőjét, aki nyugodtan türe, hogy letartóztassák. A leány ezeket vallotta:

— Garnier és Vallett kényszerítettek arra, hogy hagyjam el a házat, mert nem akarták, hogy én is velük együtt pusztuljak el. Engedelmeskedtem nekik és most, hogy itt vagyok az önök kezei között, megmondhatom, hogy Garnier és társa a legelkeseredettebb harcra vannak elszánnva és végsőig védelmezni fogják életüket.

A banditák lövései, amelyek csak szorványosan és olyankor szólaltak meg, ha a rendőrség közelebb akart jönni a villához, estefelé megsebesítették Fleury rendőrfelügyelőt, akit a sziv táján ért az apacsok golyója. A felügyelő haldoklik. Nap nyugtákor az ostromló csapatot több század afrikai szármal erősítették meg és a katonák kellő távolságban körülvették a villát. Ugyanekkor automobilon szállítható páncélokot hoztak, amelyek fedezete alatt a rendőrök az apacsok golyóitól védve megközelíthették a villát.

Garnier menedékét fölrobbantják.

Este nyolc óra után a rendőrség beszüntette a tüzelést és Lepine rendőrfőnök elrendelte, hogy robbantsák föl a villát. A páncélok védelme alatt dinamitttöltényeket helyeztek el a falakban és azokat felrobbantották. Az első robbanások csak vékony hasadékokat idéztek elő, de az újabb dinamitttöltések rombadöntötték a házat. A hatalmas detonáció után csak alaktalan gerendahalmaz és tégladomb jelölte a villa helyét. A zuivok és a rendőrség emberei azonnal és óvatosan közelítettek a romhalomhoz, de hamarosan meggyőződtek arról, hogy a banditákkal ezuttal sem végeztek.

Az apacsvezér a pincébe szorult.

Garnier és Vallet óvatosabbak voltak, mint Bonnot. Amint észrevették, hogy ostromlóik a ház felrobbantására készülnek, abbahagyták a lövöldözést és fegyvereiket, töltényeiket, élelmiszerüket magukhoz véve, a pincébe menekültek. Erre az eshetőségre már előre készültek az apacsok, mert a pincét is külön megerősítették és eltorlaszolták. Amikor azután a villa csakugyan a tevegőbe repült, a pincébe rejtőző Garnier és Vallet bántó-

dás nélkül maradt. Ezt az utolsó rejteket annyira megerősítették, hogy a rendőrség nem is fogott hozzá az utolsó ostromhoz éjszaka, hanem tizenegy óra minden tüzelést, robbantást, megostromlási kísérletet megszüntettek. Lépine rendőrfőnök hivatalos jelentésben közölte, hogy hajnalig nem történik érdemleges intézkedés Garnier és Vallet ellen.

Holnap reggel azután a törvény és rend emberei utolsó odujukban támadják meg a két autós banditát és élve, vagy halva kézrekerítik őket.

HIREK.

Ot falut elsöpört az orkán.

— *Házakat döntött össze a vihar.* —
— *Az Aradi Közlöny tudósítójától.* —

Deés, május 14.

A tegnapi orkán, amely végigszárguldozott az országon, s a mely, bár elgyöngülve, a fővárost is érintette, rettenetes pusztítást okozott Szolnok-Dobokavármegyében. A cinklonszerű vihar elsöpört a föld színéről öt derék magyar községet.

Eddigi jelentések szerint *Bálványosvára* község *háromszáznegyven házából csak husz-harminc áll, a többi földig le van rombolva.* Körülbelül ezerhétszáz lakos maradt hajléktalan. A leomló falak három embert agyonütöttek és tizet súlyosan megsebesítettek. *Szászmáté* községben harminc ház nem dőlt össze, *százötven pedig teljesen eltűnt,* még a köveit is elhordta az orkán. Ebben a faluban nincs halott, de számosan megsebesültek. Csabaujfalu eltűnt a földszínéről, egyetlen ház sem állt ellen a ciklonnak. Sokan megsebesültek itt is. Magyarborzás község százhetven házából egyetlenegy sem áll s lakói közül sokan megsebesültek.

A katasztrófa hírére még tegnap estefelé kitüzott a szerencsétlenség helyére *Bethlen* Balázs gróf főispán az alispánnal és a főszolgabíróval, Décs városának valamennyi orvosával. Besztercéről és Kolozsvárról utászokat rendeltek a rombadöntött községekbe.

Szászrégenből jelentik: A vihar következtében *Beresztelkén* 120 lakóház dőlt össze és 200 gazdasági épület részint megrongálódott, részint tönkrement. Valamennyi lakóház teljesen lakhatatlan, a református templom falai megrepedeztek, tornya bedőlt, a görög katolikus templom és a körjegyzői lakás, mely kőből épült, szintén összeomlott. A kár nagyságát fokozza, hogy a marha állomány és a majorság teljesen elpusztult. Az itéletidőnek két ember esett áldozatul, ugymint *Dávid* Miklósné és *Csumás* Györgyné. Többen súlyosan megsebesültek. A jégeső a vetést elverte a lakosság nyomora és elkeseredése óriási. *Körössy* György főszolgabíró a helyszínen megtette a szükséges intézkedéseket és a közbiztonság fenntartására kirendelte a csendőrséget. A kár negyed millió korona.

— **Vilmos császár Elzász-Lotharingiáról.** *Strassburgból* jelentik: Nagy feltűnést kelt a német császárnak egy nyilatkozata, amelyet az elzászi helytartó palotájában a tiszteletére adott ebéden mondott. A császár szóba hozta a legutóbbi elzászi politikai eseményeket, az alkotmány megadása óta a tartománygyűlésen végbe ment dolgokat és szószerint ezt mondta:

— Ha így megy tovább, akkor *összeszűrom alkotmányukat.* Eddig csak jobbik oldalról ismertetek engem, de nem lehetetlen, hogy a másik oldalról is meg fogtok ismerni. Igen, ha a dolgok nem változnak meg, akkor *Elzászból és Lotharingiából porosz tartományt fogok csinálni.*

A császár nyilatkozatát hitelt érdemlő források autentikusnak ismerik el. *Párisban* kínos feltűnést keltett a nyilatkozat és azt hiszik, hogy diplomáciai uton folytatása lesz a császár szavainak.

— **Az aradi román egyház új elnöke.** Az aradi görög keleti román egyházközség a napokban tartotta ujjáalakulását. Az egyházközség elnökévé *Raicu* Sebőt, a *Victori* takaré- és hitelintézet vezérigazgatóját választották meg, aki kijelentette, hogy az egyházközség érdekeire való tekintettel a választást elfogadja. Az egyházközség jegyzője *Popovits* György tanító lett.

— **A tiszai hajózás megkezdődik.** A Magyar Királyi Folyam és Tengerhajózási Társaság igazgatója közhírré teszi, hogy a személyszállításokkal összekötött menetrendszerű hajójáratát a Tiszán úgy indítja meg, hogy az első hajójárat Csongrádról Szegedre és vissza holnap, azaz szerdán, Csongrádról Szolnokra és vissza csütörtökön indul.

— **Kinevezés.** A hivatalos lap mai száma közli: *Ötelsége* *Burián* Jánost, az aradi katolikus főgimnázium igazgatóját a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére a VI. fizetési osztályba nevezte ki.

— **Megrontott kisleány.** *Makóról* jelentik: A nagylaki határban eszméletlen állapotban találták meg *Szedlacsek* Zsófi 10 éves leányt. Bevitték a község házára, ahol az orvos hozzálátott élesztéséhez és nagynehezen rövid időre sikerült életre kelteni. A leányka elmondta, hogy egy kékruhás ember megtámadta, megbecstelenítette és fojtogatni kezdte. A vallomás után a kisleány elvesztette eszméletét és most haldoklik. A csendőrök azonnal hozzáláttak a nyomozáshoz és le tartóztatták *Jenge* Tivadar román embert, aki bevallotta bestiális bűnét és nem mentegette magát. A község lakosságát annyira feldühösítette az eset, hogy megostromolták a község házat és a csendőrök csak nagynehezen tudták megvédeni a merénylőt a nép dühe elől.

— **Letartóztatott hamispénzgyáros.** *Zágrádból* jelentik: Délmagyarországban és Szlavonországban már régóta sok hamis pénzt terjesztenek. A hatóságok buzgó tevékenységet fejtettek ki, hogy a hamisítók nyomára jöjjenek, sőt az osztrák és magyar bank huszezer korona díjat tűzött ki annak, aki a hamisítók nyomára akad. A rendőrség tegnap a belovármegyei *Körösön* végre fölfedezte a pénzhamisító bandát, amelynek több tagját le is tartóztatta. A főhamisító egy orgonagyáros, akit családjával együtt szintén letartóztattak és aki már meg is vallotta, hogy évek óta foglalkozik pénzhamisítással. Lakásán *harmincezer korona hamisított pénzt foglaltak le.* A vizsgálatot folytatják. Ugy látszik, hogy a rendőrség nagyon messze szétágazó pénzhamisítóbandának van a nyomában.

— **A harctéri tudósító halála.** *Konstantinápolyból* jelentik: Tragikus sors érte *Tripoliszban* *Mr. Mallwoodot*, a *Daily Chronicle* harctéri levelezőjét. Felderítő lovagias alkalmával, amelyre egy arab csapattal indult a török főhadiszállásról, olasz katonák agyonlőtték. A katasztrófa úgy történt, hogy az arabok, akik a tudósító kíséretét szolgálták, tüzeltek az olasz előőrsekre, akik viszonozták a tüzelést és két golyó *Mallwoodot* érte. Az egyik altestébe, a másik pedig jobb karjába furódott. Súlyos állapotában vitték vissza a táborba, ahol csakhamar belehalt sebeibe.

— **A kétszer eladott sirhely** című mai közleményünkre vonatkozóan az aradi szentegylet kijelenti, hogy *Raucher* Adolf holttestét tényleg hétfőn reggelig kellett egy idegen kriptában őrizni, mert tévedésből nem az általa megvásárolt sirhelyet ásták föl. A szentegylet nem adta el másodszor is azt a sirhelyet, hanem tévedésből másutt ásatta föl *Raucher* Adolf sírját.

— **A montenegrói uralkodó állapota.** *Bécsből* jelentik: *Miklós* montenegrói király június első felében *Ötelsége* látogatására Bécsbe utazik. Ezzel szemben *Berlinből* azt táviratozzák, hogy Montenegro uralkodójának egészségi állapota válságos. A *Lokalanzeiger* pétervári levelezője értesíti a lapját arról, hogy az orosz udvarhoz érkezett cettinjei távirat szerint *Nikita* súlyosan megbetegedett.

— **Névmagyarosítás.** *Schwellengraber* István m. kir. államvasuti hivatalnok, aradi lakos családi nevét belügyminiszteri engedéllyel „Benedek”-re változtatta.

— **Strindberg meghalt.** *Koppenhágából* jelentik: *Strindberg* Ágost, a nagy író ma délután öt órakor meghalt. A nagy író hetek óta haldokolt már és hosszú szenvedései kinjatól váltotta meg a halál. *Strindberg* Ágost született *Stockholmban* 1849. január 22. *Upsalában* előbb orvos-tanár, később filozófiát tanult, azután tanítóskodott, majd újból folytatta tanulmányait *Upsalában*, különösen az újabb nyelvekkel (a kínaival is) foglalkozván. Utóbb hírlapíró és könyvtári alkalmazott volt; 1882. óta csak az irodalomnak élt és leginkább Svájcban és Németországban tartózkodott. *Strindberg* a realizmus képviselője Svédországban. Első drámáiban nem aratott sikert. Nagy szabásu *Mäster Olaf* drámájában a társadalmat ostromozza s még inkább teszi ezt *Röde Rummets* (A vörösszoba) című, a svéd irodalmi és művészeti életből vett regényében, amely nagy feltűnést keltett. 1882. jelent meg *Det nya riket* (Az új birodalom) című műve, amelyben mindent megtámadott, amit addig a svédek szentnek tartottak. *Giftas* (Házasságok) cím alatt láttak napvilágot házasságtörési novellái, amelyekre *Hemsöborna*, *Tschandala* és *I Hafsbandet* című művei következtek és *Fadren* (Atya) és *Fröken Julie* (*Julie* kisasszony) drámák. Kulturhistoriai munkái közül a *Gamla Stockholm* című érdemel említést. Egyéb művei: *Drámák*, *Egy bolond gyónása*, amely hírhedt műve *Strindbergnek* és *Antibarbarus* bizzar természettudományi tanulmány.

Strindberg utolsó óráiról ezeket táviratozzák: A nagy költő tegnap este volt utoljára eszméletlen. Tudatában volt annak, hogy meghal és szeretetteljes simogatással elbucszott leányától.

— Elmondtam utolsó szavaimat és most már nem fogok többet beszélni — sutogta.

Majd a bibliát kérte és azzal szorította keblére:

— Kedveseim most minden egyéni dolog megszünt számomra!

Strindberg utolsó kívánsága az volt, hogy holttestét rokonain kívül másnak ne mutassák meg.

— **A szállodás foglya.** *Miskolcra* jelentik: *Birnbaum* Nátán, a miskolci Hungária-szálloda tulajdonosa ellen személyes szabadság megsértése miatt büntügyi eljárás indult. A miskolci rendőrség névtelen feljelentés alapján *Birnbaum* szállodájában, egyik kívülről lezárt szobában egy fiatal leányt talált félig ruhátlanul, egy ing, egy alsószojnya és egy alsó fehér mellényke volt csupán rajta. A leány *Dvoroznyák* Margit 17 éves eperjesi születésű kávéházi felirónő, aki elmondta, hogy ez előtt 7 héttel volt alkalmazva a Hungária kávéházban, mint felirónő és innen 320 korona előleggel eltávozott. Időközben egy kassai kávéházban kapott alkalmazást. Erről *Birnbaum* tudomást szerzett és a felirónót május 9 én, csütörtökön éjszaka visszahozta *Miskolcra*, magához vette a leány 600 korona értékű ruhaneműjét, aranyóráját, láncát, karkötőjét, aztán *beszarta a négyes számú szobába*, ahol másnap délelőtt 10 óráig nem nézett be hozzá senki. A leány vallomása szerint *Birnbaum* semmi ételt nem adott neki és kijelentette, hogy a leány „*polgári foglya*” neki. A leányt a rendőrség kiszabadította a fogolytartó kávé és szállodás kezéből.

— **Az öngyilkos segédjegyző.** Megirtuk a minap, hogy *Popovics Elek* medgyesbodzasi segédjegyző öngyilkos szándékkal halántékon lőtte magát. A szerencsétlen, aradi származású ifjú a gyulai kórházba szállították, ahonnan a minap Nagypélen lakó nővérehez vitték. Orvosai előbb azt hitték, hogy megmenthető az életnek. A halálra szánt fiatal ember sebénél azonban komplikáció állott be és tegnap meghalt. Ma délután temették el nagy részvét mellett.

— **Románok a görög katolikus püspökség ellen.** *Gyulafehérvárról* jelentik: Ismeretes, hogy az itteni polgármester nem engedte meg a görög katolikus románok által május 29-re bejelentett és egybehívott és az új gör. katolikus püspökség ellen tüntető népgyűlés megtartását. A polgármester határozatát az egybehívók megfélebezték Alsófehérvármegye főispánjához, aki azonban a polgármester határozatát helyben hagyta. A gyűlés egybehívói most a belügyminiszterhez intézték felebbezést.

— **Új ügyvéd.** *Gara Armin dr.* ügyvédjelölt a budapesti ügyvédvizsgáló-bizottság előtt f. hó 13-án az ügyvédi vizsgát sikerrel tette le. Ügyvédi irodáját Aradon nyitja meg.

— **Konfirmáció.** Az ágostai hitvallású evangélikus egyházban május 16-án d. e. 10 órakor megy végbe a gyermekek ünnepélyes konfirmációja. Ez alkalommal *Horváth Etelka, Cserépi Margit és Vajda Margit* az összes gyermekek helyett a fogadalmat, a hálalmát pedig *Berger Matild és Hósz Ilona* fogja mondani.

— **Halál — két nagymama miatt.** Az aradmegyei Marót községben ma hajnalban felakasztotta magát *ij. Csizmas Kornél* parasztlégeny. A fiu módos szülőknek gyermekei, szülei azonban korán elhaltak s őt a két nagyanja — atyjának és anyjának anyja — nevelték. Az öngyilkos hátrahagyott levelében azt írja, hogy nevelői, két nagyanja keserítették el életét. „Ilyen vénasszonyból — írta — egy is sok, ketten pedig a halálba kergettek.”

— **Tűzoltók balesete.** *Budapestről* jelentik: Ma délután a hatodik kerületi tűzörségen tüzet jeleztek. A Lőportár-utca 11. számú háznak gyulladt ki az istállója és a tűzoltók azonnal három kocsival vonultak ki. A legelől rohanó kocsik tengelye egy hirtelen fordultnál eltört és a kocsik óriási ivben felborult. A balesetnél három tűzoltó megsebesült, az egyiket súlyos sérüléseivel a Rókusba vitték.

— **Letartóztatott tolvajok.** Az éjszaka egy mulatóhelyen feltűnt *Noe János* detektívnek két mulató alak, akik nagyobb bankjeggyel fizettek. Fellelésük és külsejük nem volt valami bizalmgerjesztő és ezért igazolásra szólította fel őket, majd pedig megmotozta és minthogy a nálunk talált nagyobb összegű pénz eredetére vonatkozólag nem adtak elfogadható magyarázatot, előállította *Grumáz László dr.* ügyeletes rendőrfogalmazó elé. Utközben az egyik, aki *Mokány Demeter* két-egyházai napszámosnak mondta magát, azt az ajánlatot tette a detektívnek, hogy fogadja el tőle a nála talált pénzt és tartsa meg magának és beismerte, hogy az lopott, amit szívesen odaajándékoz, ha őt szabadon engedi. A detektív ezt természetesen visszautasította, ellenben kérdészködés útján megállapította, hogy a két letartóztatott notórius betörő, illetve orgazda és a kétegyházai csendőrség körözi őket. Legutóbb is betöréses lopást követett el *Mokány*, míg társa *Gros Tótyer* hat hónapot ült orgazdaságért. A csendőrök ma délután átvették a szökevényeket.

— **Tragédia a színházi előadás után.** *Jicinből* jelentik: Az itteni színházban *Ferdova* ismert cseh operaénekesnő vendégszerepelt. Előadás után *Ferdova* egy *Wrba* nevű színészre többször rálőtt és halálosan megsebesítette, azután öngyilkosságot követett el és rögtön meghalt.

— **Drechsler Henrik dr.** berlini tanulmányutjáról megérkezett és rendelését orr-, torokgége-, fül- és fogbetegeknek *Forray utca 3. sz. alatt* folytatja. 3334

— **Repülés utassal és katasztrófával.** *Londonból* jelentik: Tegnap nagy aviatikai szerencsétlenség történt. London közelében *Fischer* huszonnégy éves aviatikus egy utassal föl szállt, nagy magasságból lezuhant és mind a ketten meghaltak. *Fischer* már múlt évi októberben is szerencsétlenség érte, nagy magasságból leesett és négy napig eszméletlenül feküdt. Egy *Mason* nevű amerikai ember, *Taft*-nak barátja, most azt a kívánságát fejezte ki *Fischer*nek, hogy repülőgépen föl szeretne vele szállni. Alighogy a gép körülbelül kétszáz méter magasságban volt, a motor megromlott s a gép lezuhant. *Fischer* kiúdulva üléséből és koponyatörést szenvedett, utasa pedig a gép alá került, a melyben a benzin fölrobbant s a gép is meggyulladt. A míg segítség érkezett hozzájuk, mind a ketten meghaltak.

— **Orvosi körökből.** *D. Graur* Viktor dr. egyetemes orvostudor, fogorvosi és műfogászati szakrendelőjét folyó évi május hó 1-től *Deak Ferenc-utca 40. a. I. emelet gör. kat. új bérpalotába* a *Vasszállóval* szemben helyezte át.

— **Elsőrendűnek bizonyult ékszerek.** *Waldmann I. ékszerműves* gyártmányait legjutányosabban árusítja és készíti. Cégét a nagyközönség szíves pártfogásába ajánljuk. Üzlet és műhely *Szabadság-tér 14.* 3393

— **Egy veszett sertés garázdálkodása.** A gáji kapitányság azt jelentette ma a rendőrségi központnak, hogy *Buvár Mihály* gazdálkodó feleségét ma reggel egy veszett sertés megmarta. Az állatorvos megvizsgálta a sertést és ma azon megállapította a veszettséget, amely veszett kutya harapásától származott. Az állatot elpusztították, az asszonyt pedig felszállították a budapesti *Pasztör-intézetbe*. Minthogy *Buvár* egyszerre öt darab sertést vásárolt ugyanarról a helyről, ahonnan a beteg állat is hozzakerült, a rendőrség intézkedett, hogy valamennyit kiirtsák.

— **Eredeti japánrizsfüggöny darabja** 10 korona, kapható *Kotányinál* József főherceg-ut 3.

— **Elite és Revue Parisienne** párisi divatlap tavaszi és nyári száma színes képekkel és magyar szöveggel, kapható *Juhász és Társa* modern könyvesházában *Andrássy-tér 16. sz.*

— **Egy Kárpáti-féle fejfájás elleni pasztilla** 5 perc alatt megszüntet mindenféle főfájást. 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél *Kárpáti János* gyógyszerárban *Arad, Boros Béni-tér.* 4676

— **Olcsó fizetési könyvek** *Ingusz I. és Fia* *Weitzer János-utcában* egyesített könyv- és papírkereskedésében. Telefon 517. 6071

— **Kérjen ingyen cipő-árjegyzéket** a *Moskovits* cipőgyár r. t. fiókraktárából, *Arad, Szabadság-tér 18.*

— **Fedák így ír:** Tisztelt doktor ur! Mikor abban a rendkívüli szerencsében részesültem, hogy az angol Felsőgek előtt énekelhettem, a Felsőgek asszony kérdésére, hogy mivel tüntetem el híres magyar szeplőimet, csak annyit feleltem: „Havasj Gyopár Crém” Felsőg! Gratulálok, mondta Ő kegyesen. És ugyanezt mondom én Önnek. *Fedák Sári.* 5089

— **Elsőrendű vizsgalapok** *Kerpelnél.*

TARKASÁGOK.

(*Az áruló fénykép.*) Izgatottan állított be a napokban egy fiatal aradi asszonyka *Krenner Zoltán dr.-hoz.*

— Válni akarok ügyvéd ur, még ma elválok a férjemtől. Tessék azonnal beadni a válókeresetet!

Az ügyvédet nagyon meglepte a dolog.

— De miért nagyságos asszonyom? Hisz alig három hónapja esküdtek meg?

— Az igaz!

— Talán valami összezördülés?

— Dehogy! Nem volt köztünk semmi!

— Hát akkor miért?

— Hát kérem, a férjem egy hete elutazott. Meghagyta nekem, hogy a fényképet pakkoljam a bőröndjébe. Most tessék olvasni, itt a levele! Azt írja, hogy nagyon vágyódik utánam és minden szabad percében a fényképet csókolgatja!

— És ezért akar a nagyságos asszony válni,

— Igen ám — folytatta sirva az uriaszony — de véletlenségből az anyám képét pakkoltam be az enyém helyett!

(*A nő, a férfi és a szappan.*) Pestí történet. Egy jótékonyági házaron történt. Minden elképzelhető dolog kapható volt ott és a hölgyek szorgalmasan sürgöttek, hogy mindenem tul is adjanak. A férfiak szorgalmasan adakoznak, csak *Smucián ur* nem akar venni semmit. Egy hölgy meg is szólítja:

— Nem parancsol valamit?

— Köszönöm, nincs semmire se szükségem!

— Talán egy cigaretta tárcát?

— Köszönöm, nem dohányozom!

— Akkor egy tábla csokoládét?

— Köszönöm, nem eszem az édességeket!

A hölgyet nem riasztotta el ez a sok visszautasítás s folytatta a kínálást:

— Tolltörőre feltétlenül szüksége lesz! Tessék! Én magam himeztem!

— Köszönöm, de nem szoktam írni!

Ebben a pillanatban a hölgynek felragyogott az arca. Felvett egy csomagot a pultról és mosolyogva kínálta:

— Akkor parancsoljon egy darab szappant!

A férfi zavarba jött.

— Köszönöm, nem sz...o...k — hebegte, de azután mégis jobbnak látta a szappant megvenni.

(*A bánat oka.*) Egy aradi bankfiuval történt. Hosszas fontolgatás után megkérte az ideálja kezét. A leány felelet helyett hirtelen sirva fakadt.

— Az istenért, miért sir! Csak nem vagyok magának annyira kellemetlen?

— Nem ... az örömtől sírok! Tegnap azt mondta az anyám, hogy sohasem akad olyan tökféjú, aki engem feleségül vegyen. És lám, te kedvesem mégis megkértél.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Ujaradi heti gabonavásár.

— *Ma Aradi Közlöny tudósítójától.* —

Ujarad, május 14.

A három fagyosszent: *Pongrác, Szervác* és *Bonifác* minden nagyobb baj nélkül mulott el, csupán a tegnapi felhőszakadás emlékeztetett a fenti kritikus napokra, amely — t. i. az eső — a vetésekben kárt nem okozott.

E héten térden felüli áttört cérna női harisnya) minden színben.) párja **85 fillér.**
50 cm. hosszúsáru ujjas női keztyű)

BÁRSONY ANDOR-nál Szabadság-tér 17. sz.

Braun M.

férfi- és fiugyermek-ruha áruháza
Arad, Jozsef főherceg-ut 3.,
(a Kossuthszoborral szemben.)
 Nagy választék!!! 8802 **Olcsó árak!!!**
 Külön osztály mérték szerinti rendelésekre

A gabonaüzlet irányzata tartott.
 Elkelt a mai piacon:
 800 mm. buza 21:60—21:80
 200 mm. tengeri 18:60—18:80
 (consum.)
 Árpa 19:00—19:20
 Rozs 19:20—19:40
 Zab 18:60—18:80
 Az árak száz kilogrammonként koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.
 Budapest, május 14

Készáru.

Amerika 1-el olcsó b. kínálat korlátolt, vételkedv gyenge, 10 ezer mm. változatlan.

Határidő.

Déli zárlat 2 órai zárlat

Buza 1912 májusra	11 74	-	11 75	11 79	11 80
Buza 1912. októberre	11 35	-	11 36	11 36	11 37
Rozs 1912. októberre	9 62	-	9 63	9 61	9 62
Tengeri 912 májusi	9 25	-	9 26	9 23	9 27
Zab 1912. októbert	9 18	-	9 17	9 23	9 24

Az árak 50 kilonként számítva.

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)
 1912. május 14.

Buza (szokvány-minőség):

76 kilogrammos	—	—	—	10 85	0 90
77	—	—	—	10 90	10 95
78	—	—	—	11 00	11 05
79	—	—	—	11 05	11 10

Buza (Temesvári keresk. áru):

76 kilogrammos	—	—	—	10 80	0 85
Rozs	—	—	—	9 30	9 35
Árpa	—	—	—	9 80	9 85
Zab	—	—	—	9 35	9 40
Tengeri	—	—	—	9 20	9 25

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

Május 14.

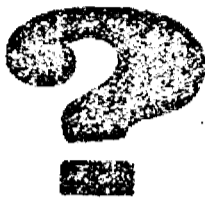
Magyar aranyjárdék 4 ⁰ / ₀	—	—	—	109	—
Magyar koronajárdék 4 ⁰ / ₀	—	—	—	89	50
Magyar koronajárdék 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₀	—	—	—	77	25
Magy. földteherm. kötvény 4 ⁰ / ₀	—	—	—	90	—
Horváth-szlavon földteherm. kötvény	—	—	—	92	25
Magyar nyerevény-sorsjegy kölcsön	—	—	—	216	—
Tiszaszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	—	—	—	149	50
Osztrák járadék papírban	—	—	—	89	50
Osztrák járadék ezüstben	—	—	—	92	50
Osztrák járadék aranyban	—	—	—	114	25
Osztrák koronajárdék 4 ⁰ / ₀	—	—	—	89	50
1880. évi osztrák államsorsjegy	—	—	—	159	—
Osztrák-magyar bankrészvény	—	—	—	19	95
Magyar hitelbank-részvény	—	—	—	838	50
Osztrák hitelintézeti részvény	—	—	—	640	50
Osztr.-magy.-államvasuti részvény	—	—	—	732	50
20 frankos arany (Napoleonkor)	—	—	—	19	12
Német birodalmi márka	—	—	—	117.82	1/2
Londoni vista	—	—	—	241.22	1/2
Páris vista	—	—	—	95.62	1/2
10 márkás arany	—	—	—	23.56	—

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

Mit használjunk
hajhullás és fejkorpa

ellen

167

Mint a hajhullás és korpaképződés leg-hathatóbb ellenszere a világhírd Dr. William Patterson-féle szagtalanított és többszörösen rectificált petrolum kivonat van elismerve. Ezen kivonat a forgalomban

Dr William Patterson.
American Hair Petrol

néven szerepel. Egy üveg ára 2 korona. Kapható Aradon

Hánzu Nestor
Vöröskereszt Drogeria
Weitzer János-utca 2. sz.

Magyarországi főlerakat: Barabás és Stefanovits drogulsták, Budapest, Alagut-utca 5. szám alatt.

NEMZETI SZINHÁZ.

Szerda, 1912. május hó 15-én:

B) Bérletszünet. B) Bérletszünet.
 A Debreceni Színház operette együttesének fellépésével:

A kis gróf.

Operette 3 felvonásban. Irta: Martos Ferenc. Zenéjét szerzette: Dr. Rényi Aladár Karmagy: Tilger Árpád. Rendező: Polgár Sándor.

SZEMÉLYEK:

Agárdy Guido	Kassay K.	Itatós	Kulcsár L.
László, fia	Palussy I.	Egressy	Csáky F.
Howard	Z. Singoffer.	Kállai	Vas Jenő.
Rózi	Borbély Lili.	Kocsonya	Ligeti Lajos.
Csibrákúé	Guti Sarolta.	mimi	Nógrádi M.
Zápolya	Máthé Gy.	Dr. Hennery	Cseh F.

URÁNIA

Mozgófénykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma szerdán, 1912. május 15-én

1. A kis haszontalan. Humoros. — 2. Thomas Sepherston. Dráma. — 3. A gyanakvó férj. Kacagtató. — 4. Az első magyar mozgófénykép Vendrey, Tanay, Csontos, Mészáros Gizi, Kürthy Klára fellépésével Egy csók története. Játsszák a vígszínház művészei. Színmű 2 felvonásban.

APOLLO SZINHÁZ

az Andrassy-téri új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.
 Ma szerdán, 1912. május 15-én:

1. Banares, az Indusok szent városa. — 2. Két szék között a pad alatt. Amerikai vígjáték 1 felvonásban. — 3. Egy házasság története. Remek erkölcsdráma 3 felvonásban. — 4. Bandika, mint gyorsfestő. Kacagtató.

Előadások kezdete délután 6 órától folytatódáson 11 óráig tartanak.

NYILTTÉR.*

Felhívás.

Styir Flore, köröscsentei kereskedő üzletét átvettem, miért is felhívom a hitelezőket, hogy követeléseiket

folyó hó 20-ikáig

nekem bejelentsék.

Róssinger Hermann,

3392

Köröscsente.

Moskovits „Anatomiai”

CIPŐK

Legszebbek,
Legjobbak,
Legolcsóbbak.

921

Raktár Arad, Szabadság-tér 18. Telefon 218.

Elsőrendű női cipők.

Minden facon.
 Minden szín,
 6—10—12—14—16
 koronás árban.

Kutányi J., Arad,
 Vörösmarty u. 1. Telefon 335.

Nyári színes cipők és angol tennis

CZIPŐK

Engelhardt Chassalla SZANDALLOK
 már megérkeztek!!

Valamint a világhírű

SALAMANDER-CIPŐK

Higységárban:

941

K 16-50 és K 20-50 árban.

Kizárólag

WEINBERGER JÁNOS-NÁL

Arad—Temesvár kaphatók.

Képes árjegyzék díjtalanul.

Tennisz- rakettek

a világhírű **Slasenger-féle** „Doherty“ a **speciel** „E. G. M.“ és **Ideál**, valamint a hasonló hirnévű **Antiwet** és más védjegyű eredeti **angol rakettek SK-tól** kezdve nagy választékban.

Tenniszhálók,

eredeti **Slasenger** és **Standard** tennisz-labdák.
Füles és gummi

labdák.

A legkedveltebb **Scrum** s más védjegyű

footballok.

Football- és futó-cipők.

Óriási választék női **kézitások** kákbán, **péncz- és szivartárcák** kákbán, **utazó bőröndök**, **kalap kofterek** és **berendezett utikészletek**, **séta botok**, **valódi angol és francia illatszerek**, **bel- és külföldi pipere cikkek**, **tésü- és kefe-árúk** s más háztartási árúk.

Mindebből óriási választék és olcsó árakban beszerezhető

Hegedüs Gyula

cégnél

Aradon, Andrassy-tér 15. Telefon 506.

Jégszekrényeim!

Sikerült egy oly jégszekrényt gyártanunk, amely kevés jég-sükséglettel különösen hűtenek. Kentesek, mézárosok, vendéglősök és magánosok szíves figyelmébe ajánlom

jégszekrény árjegyzékemet,

melyet kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Használt jégszekrények ujakra becséreltetnek és kijavítva ismét jutányos árért eladotnak

Kohn

József,

bérgos, vi. vezetékek berendező

ARADON.

Gyártalep Batthyányi-utca 32.

Városi és megyei telefon 333.

Beszüntetett
Andrassy-téri
üzletünk köny-
veiből a :: :: ::

Weitzer János-utcában

Könyvbazárt létesítettünk.

Oriási tömeg szép-
irodalmi, jogi, or-
vosi szakmunkák,
sociológia nyelv-
tanok és szótárak.
Iskolai segéd-
könyvek, szakács-
könyvek, ifjusági
iratok, képeslapok.

Disz művek

10, 20, 50 fillér; 1, 2
és 3 koronás csoport-
okban árusítatnak.

Antiquar könyvek.

INGUSZ I. és Fia

könyvkereskedése.

Csak

Weitzer János-utca
Telefon 517.

Komor Márton

cserép, és palafedő mester.
Arad, Kápolna-utca 21.

Elvállalja minden e szakasza
vágó munkák keresztülvételét
a legpontosabb kivitelben
jutányos ártí.

Meghívásra vidékre is megyek.

Elsőrendű mész, cement, gipsz

és mindennemű építési
anyag olcsóbb mint
báhol. Megrendelé-
sek gyorsan és pontosan
intéztetnek el. 1631

Virág Kálmán

építési anyagraktára
Arad, Erzsébet királyné-körút 59.

ÉBERLEIN GYULA

kép. kőműves mester Arad.

Értesítem a n. é. közön-
séget, hogy

építészeti irodámat

május hó 1-én Deme-
ter-utca 7. szám alá

(Saját házamba) 2661

helyeztem át

Elvállalom a legmodernebb
épületek tervezését
és építését pontos és
:: megbízható kivitelben. ::
Kivánatra terveket és
költségvetéseket elkészítek.

Glück Henrik

a Máv. gépgyár vezérigazgatójának kerü-
leti képviselője 3232

Világos. Telefon 18.

Ajánl mindennemű mezőgazda-
sági gépet, permetezőket stb. stb.

Ugyanott olcsón e'adó 4 teljes gőzcséplő garnitúra

(3 Clayton, 1 Máv. gyártmány) hasz-
nált de jó karban.

Molnár Antal

Épület- és bútorgyártó

Arad, Kápolna-u. 3. sz. (saját ház.)

Elvállalja minden e szakba-
rúgo munkák készítését, ugymint
modern lak- és beltérrendezé-
seket, portál és épületmunkákat
a legmegbízhatóbb kivitelben, a
leolcsóbb ártí.

Kéz butorok legolcsóbb beszer-
zési forrása.

Szíves pártfogást kér kész szol-
gáttal 2241

Molnár Antal,

Épület és bútorgyártó.

Jószámból fia tanulóknak felvétetik.

Gara Miklós

saját készítményű cipőüzlete

Arad, Hunyadi-u. 3.

Tisztelettel értesítem Arad-
város és vidéke n. é. közönségét,
hogy a mai kor igényeinek megfelelő

legdivatosabb férfi, női és
gyermekcipő mintaraktárt

rendeztem be saját készítményű
cipőkből, hol raktáron tartok a
legkényesebb igényeknek is meg-
felelő ártí, rendkívüli olcsó árak
mellé. Rendelések 24 óra alatt
elkészíttetnek. Ortopéd cipőket szak-
szerűen készítek. Kérem a n. é.
közönséget, sziveskedjen meg-
győződést szerezni cipőim izléses
kiállításáról, jószágáról és olcsósá-
gáról Szíves támogatást kér

Gara Miklós.

Kérem kirakatom megtekintését.

Telefonszám 748.

Telefonszám 748.

Vizvezeték- és csatornázás- berendező műhely!

Raktáron tartok fürdőszoba-berendezéseket, angol closeteket, mos-
dókat, kagylókat, csapokat, mindennemű vízvezetékberendezési
anyagokat. Mindennemű csatornázást, fürdőt klosetet, szivattyút,
ennek átalakítását, olcsón és pontosan eszközölöm helyben és vidéken.
26 évi tapasztalataim, ugyszinten 16 évi aradi működésem elég biztosít-
ték tisztelt rendelőknek, hogy az elvállalt munkát szakszerűen
és pontosan eszközölöm. A nagyérdemű közönség pártfogását kéri

Mókos Márton

szerezőmester, Arad, Fábian-u 12.

Valódi brünni szövetek

Az 1912. évi tavaszi és nyári időnyrré.

Egy szelvény	1 szelvény 7 kor.
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 kor.
teljes férfruhához	1 szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág és mellény) elegendő,	1 szelvény 17 kor.
csak	1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.—K.-ért,
szalaggyűzőkészítéssel, turistatáska, szelvény-
kiszárató stb. gyári árakon küld mint megbla-
ható le ezután még mindentől lemerő postá-
gyári raktár.

Siegel-Imhof, Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvétel révén, ha
szövetkészítéssel közvetlen Siegel-Imhof
cégnél, a gyári árakon rendel meg, igen nagy-
lányok. Szabott legolcsóbb árak, örökös
választék. Minthát, figyelmeztetjük, hogy
a legolcsóbb rendelésnél is, teljes árú árúkat

6801

Használt

Cserépszárítót teljes felszereléssel vennék.

Czim: 3353

Koriny Péter

Borosjenő.

Lippafüred

a legdusabb természetes
szén-savtartalmú vasas-sósfürdő.

Radna-Lippa mellett. Temes megyében Idény május 1—október 15.

A budapest—arad—övis—brassó és temesvár—máriaradnai
vonalak keresztezésén a Máriaradna állomással az arad—hegyal-
jai motor végállomás. Budapestről 5, Aradról 1/2. Temesvár-
ról 2 1/2 óra alatt érhető el.

Ivó-kura. A legolcsóbb, legjobb természetes szén-
savas acélfürdők. Kiváló hatású rheuma,
csusz, idegbántalmaknál, a női nemi szervek megbetegedésénél,
különösen magtalanságnál, vese és hólyagbántalmaknál. —
Saját lévonatközlekedés e telep és Lippa között 25 percenként.
(Személyenként 20 fill.) Olcsó lakás, kiváló polgári étkezés.
Gyönyörű fekvése, tiszta ózondus levegő, kiterjedt, ápolt li-
gettel, dús lombkorona, sűrű erdő, gyönyörű kiránduló helyek. A
déli vidék gyöngy-
nek, a közkedvelt
forráskezelősége. — Mindennemű közelebbi felvilágosítással és
prospektussal szolgál

3229

A fürdőkezelő cég.

Csődelárusítás.

Vagyonbukott Hartmann János
biliárd és bútorgyáros raktáran
volt kész batorok, ebédlők, háló-
szobák, salon garnitúrák, kész és
félkész biliárd asztalok, ugyszinten
asztalos gyári gépek, combinált
szalagfűrész, vastagság gyalugép,
esztergapadok, csiszológépek vil-
lanyos motorok transmissióval
vagy a nélkül is jutányos áron

elárusíttatnak.

Megtekinthető egész napon át a volt
gyárhelyiségben Boros Beni-tér 7.

Braun N. A.-ház.

3228

Mindenki győződjék meg, hogy párisi női kalap modellujdonságokat női felöltőket, Schwartzberger Manónál

kosztümöket, gummi-, selyem- és lüsterköpenyeket legolcsóbban vásárolhat

Arad, Vörösmarty-u. 3.

Szabad megtekintés.

ÉPÍTETŐK FIGYELMÉBE!

Csobán Tivadar építész
Arad, Deák Ferenc-u. 20.

Elvállalok mindennemű az építkezés terén előfordulható új és átalakítási, továbbá tatarozási munkálatokat felelősség terhe mellett a lehető legjutányosabb árban úgy helyben, mint vidéken, ugyszintén tervek és költségvetések készítését a legpontosabb kivitelben. A nagyérdemű közönség becses bizalmát és pártfogását továbbra is kérve maradok kiváló tisztelettel. 1904

Csobán Tivadar építész
Arad, Deák Ferenc-u. 20.

Fogtechnikai műtermünket

a Forray-utcából Szabadságtérre, a színház-épületbe helyeztük át.

Szájpadlás nélküli fogsorok

a régi sistemától eltérőleg nem kaucsukból, hanem egy legújabbban feltalált anyagból készülnek, amely teljesen szagtalan, iztelen, nem korhad és nem törik.

Arany és platin munkákat a legmérsékeltébb áron készítenk med. Kurzer Bertalan és mártfai Vidor Ernő.

Vidéki városban Barthl János

megvételre, vagy elszámolásra keresek egy

kávéházat vagy sörcsarnokot

esetleg szállodával együtt. Megfelelő óvadékkal rendelkezem. Cím a kiadóhivatalban.

3391

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **Petőfi-utca 1. sz.** (Klein cipész-üzlet mellett) egy cukorka, élelmi cikkek üzletet **nyitottam**, hol állandóan készletben tartok

friss tea vaj, tej, szalámi, szardínia és legfinomabb cukorkát nagyban és kicsinyben,

legolcsóbb napi áron. Szives pártfogást kér kitünő tisztelettel 3389

Novák Gyula.

épület- és műlakatos Arad, Rákóczi-u. 9.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, ugymint:

épület-vasalásokat, vaskerítéseket, sirrácsokat, takaréktűzhelyeket, mindennemű javítást

pontos kivitelben és jutányos áron. — Költségvetéseket úgy helyben, mint vidéken díjmentesen.

— Jó házból való flu tanulóul felvétetik. —

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri, kiváló tisztelettel

Barthl János.

3311

Legcélszerűbb szab.

jég-szekrények

minden nagyság és kivitelben, ugyszintén náztartási, vendéglői és nagy hűtők gyári áron kaphatók

Husserl Manó

jégszekrény gyárában

Arad, Szent Pál-utca 11. szám.

Különlegesség szénsav és légnyomású sörkimérő szekrényekben. 3411

Gyermekek és felnőttek által

egyaránt kedvelt legjobb ízű **Hajós-féle**

Csukamájolaj

most érkezett meg. E fontos és nagy táperejű szer kitünő hatásának bizonyult

mindenféle légzőszervi bajoknál, köhögésnél, fejlődésben visszamaradt gyermekeknél, stb. stb.

Ára egy üvegnek 2 korona. 341

Fagydagánatok

elmulasztására, fagyviszketegség biztos megszüntetésére legjobb szer a „Frigin“

Ára egy üvegnek ecsettel és utasítással 70 fillér.

Legjobb fekete

Hajfestő

a „MELOGEN“. Egy pár perc alatt bármely haját vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ára 421 2 korona.

Kitünő amerikai gummi

a „NITER“ 6 darab egy eredeti fémdobozban 2 korona.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárban ARAD, Andrásy-tér 22. sz. a negyesházal szemben. —

Nyomtatványok

izléses és esinos kivitelben készülnek

Az Aradi nyomda r.-t. nyomdájában

Kocsi, alkatrészek és faárnyagár

Arad, Kossuth-utca 2. szám.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tisztelettel tudatni, hogy telepem a **legújabb és legmodernebb gépekkel van felszerelve**, miért is azon helyzetben vagyok, hogy e téren a **leggyorsabban és legjutányosabban állíthatom elő** minden e szakmába vágó munkálatokat. Ugyszintén gépeimet órabér mellett használatra átengedem jutányos árban. 3377

Kocsigyártóknak minden alkatrészeket készítek. — Kicsapott száraz kőris küllőket hintóke-ekbe 1000 darabot 100 koronáért bármily mennyiségben szállítok.

Nagy raktár kész kocsikban. — Tisztelettel

Ifj. Schamberger László.

Minden a Budapesti Csipkeáruház

hölgyet érdekel!

fióküzletének 8 olcsó napja
Arad, Andrásy-tér 20. (Fischer Eliz-palota)

Csikék 2 fillértől feljebb
Szalagok 2 fillértől feljebb
Sanzsán 2811
és egyszínű selymek
1.16 fillértől feljebb.

A kirakatokban kifüggesztett OLLA tábláskák az Olla lerakatot jelzik.
Kapható Aradon: Vojtek és Weisz, Török A. és Társa, Vojtek Kálmán, Ring. Lajos élelégédős (Gj. uraknál).
Az „OLLA” több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva. 1894

Figyelem!

Legjobb minőségű anyagból, saját műhelyemben készült **férfi-,**

női és gyermek-

csizpók

jutányos árért kaphatók

Czernóczy Mihály

dusan felszerelt cipóraktárban

Arad, Kossuth-u. 3. sz.

Színes cipők nagy választékban kaphatók. 2098

Mértékutáni megrendelések pontosan és jutányos árban eszközöltek.

A nőnek szépsége legnagyobb dize.

Ezt ápolni, megtartani a legnagyobb művészete a kozmeticiának. Egyik ilyen készítménye a modern esztéticának a FULDES-féle

Margit-Mosdópor.

A mosdóporból egy evőkanálnyit kell oldani egy mosdó tálnyi vízben. Érezni fogjuk azonnal a mosdás után azt a kelles bizsergést, amelyet a fokozottabb mozgásba hozott vér működése okoz, tapasztalni fogjuk azt a nagyszerű hatást, hogy arcunk üde, ruganyos, harmatos, illatos lesz, a petyhüdt bőr élénkebb lesz, kisimul, megtelik, a porusok szabadon functionálnak s könnyen végzik feladatukat, szabadon jól választják ki a test nedveit, könnyen, akadálytalanul veszik fel a levegő oxigénját, a fityegő ráncok elsimulnak. **Mosdáshoz egy evőkanálnyi használandó mentől hidegebb vízben. „RA I KORONA.**

Gutori Földes Kelemen gyógyszerháza
ARADON.

Villamos-
felszerelések,
electromotorok
legjutányosabban
Kalmár Józsefnél
Kaphatók 1671
Aradon, Salac-u.

Benkő József
ARAD, Rákóczi-utca 16. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat csinos és szakszerű kivitelben, a legméltányosabb árak számítása mellett 2271

Tanulók felvétetnek.

Műlakatos, mérlegkészítő és javítóműhely.

Kalap Bazár

Arad, Deák Ferenc-utca 8. szám alatt.

Női kalapforma árai:

Finom szalma K. 1.80
Gyöngyszalma K. 3.50
Lószőr, nagy és kis forma K. 5.—

Tagal K. 10.—
Trotteur kalap K. 4.90
Diszitett eredeti modell... K. 10.50
Trotteur diszitett K. 5.—

Selymek, csipkék, szalagok, virágok, szalmaszövetek, bortnik, bársonyok, fátyolok, tolldiszek, u. m.: kócsag, plereusek stb. és a női kalapkészítéshez szükséges összes kellékek óriási raktára.

A még raktáron levő diszitett kalapok bámulatos olcsó áron lesznek kiárusítva.

Ezen rovatban minden szó egy-
esen beiktatásnak ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József tőh. ut. 23.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szelvényen a szöveg eifér — vagy leve bélyegeken. Tudakozásnál a hirdetés ezema mindenkor kőcsé.
Létező megkeresések el. (a jelzés levélkelet kivétel) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, ez esetben, válaszbélyeg csatolando. Az apróhirdetések díja a szavak ezama szerint számított. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a legkisebb elhárulással jelendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatali kivétel díja annál megkeresésű. **HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRAIG VÉTEK FEL.**

Ajánlatok hoz,

melyeket valamely jelige alattküldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert értük semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül címzettjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

LEVELEZÉS.

Juhász: Anna Levél-papírját vegye!

Minden 100-ik vevő

kellemes meglepetésben részesül Török Ardor és Tarsa drogeriájában. 3383

Nagyon csunya

indiscret, rossz modoru, cinikus fráter — igen szép, tiszta multu, ideálisan gondolkodó, fiatal leány nak — kit semmivel sem támogatna — nem állandó barátja lenne. Leveleket a kiadóba kér. „Majd megbánja“ jeligére. 3369

Női írók,

hajtók, legújabb, legdivatosabb mintákban Vojtek és Weisznál. II-5251

LAKÁST KERES.

Lakást

és teljes ellátást keres egy 6. oszt. reáliskolai tanuló, esetleg kettesben is lakna, ajánlatokat „Solid“ jelige alatt a kiadóhivatal továbbít. 3381

KIADÓ LAKÁS.

Butorozott szoba

a város közepén (Kölcsey-utca 9/a) külön bejárattal, utcai ablakkal, kiadó. 3381

Sina-utca és Tőhőly-tér

sarkán lévő bérházamban egy 4 szobás lakás június 1-től és egy pince lakás azonnalra kiadó. Értekezhetni Codilla építészeti irodájában, József főherceg-ut 19 szám. Telefon 627. 2741

Butorozott lakás

Gyórokon, közel a motoroshoz egy nyaralóban kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 3222

Fényes parket

nyerhető Vojtek és Weisz hírneves parket-viasz használatával. II-5251

INGATLAN.

Két utcára eső belvárosi ház, melyben egy 3 szobás fürdőszoval, egy 1 szobás udvari és 1 szobás utcai lakás van, üzletlethez is alkalmas. Cim a kiadóhivatalban. 3233

Eladó új magánház

15 évig adómentes, modern felszerelésű 4 szobás lakás, fürdőszobával és kerttel. Cim a kiadóhivatalban. 1019

Gyümölcsfa

hernyók és mindenféle gyümölcspusztító rovarok ellen „Tabicotin Emulsio Vojtek“ a legjobb. Egy kísérlet mindenkit meggyőz. Vojtek és Weisz, Arad. II-5251

ALKALMAZÁST KERES.

Egy középkorn

gyermektelen házaspár házmesteri állást keres. Ferdinánd-utca 7. 3382

ALKALMAZÁST NYER.

Mindenes

jó díjazás mellett azonnal beléphet Lujza-utca 4., földszint 1. sz.

Egy elárultató

felvétetik Ingusz I. és Fia könyvkereskedésében Arad, Weitzer János-utca. Csak felnőtt intelligens leányok ajánlatai vétetnek figyelembe. 555

Ügyes varróleányok

jó fizetéssel azonnal felvétetnek. Erdélyi Andorné Arad, Rákóczi-utca 4. 3171

Pénzbeszedő

ügynökök fix fizetés és magas jutalék mellett felvétetnek a Singer Co. varrógép részvénytársaságnál Arad, József főherceg-ut 9. 3382

Könyvelésben,

magyar levelezésben, gépirásban teljes jártassággal bíró irodista azonnali belépésre kerestetik Márton Jakab céghez, Szabadság-tér 10. sz. 3357

Fiatal mindenféle

gyermektelen hivatalnokcsaládnál könnyű szolgálattal azonnal alkalmazást nyer Aulich Lajos-utca 7/e.

Tanulóleányok

heti fizetéssel felvétetnek az Aradi nyomdászvénytársaság könyvkötészetében.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Eladó

egy üveg fal és egy jó karban lévő fürdőkád. Cim: Eötvös-utca 5. sz. I. em. 3263.

Likőraromák

mindenféle legfinomabb kávéházi likörök előállítására Vojtek és Weisznál. II-5251

Kedvező vásárlás

folytán többféle elsőrendű német folyóirat minden elfogadható árban már 1 koronától kezdve; különböző szépirodalmi művek már 10 fillértől nagy mennyiségben kaphatók Krausz Paulin könyvkereskedésében. Telefon 511. sz. 4481

Házbérlőkönyvek,

ezeknek megfelelő beosztással kaphatók Pichler Sándor könyv-és papirkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. 2551

Képheret mintákból

legnagyobb választék és legolcsóbban lesznek elkészítve, ugyancsak mindennemű üvegezést olcsón és pontosan eszközöl Fischer Mór, üveg-és porcellán-, lámpa-, díszműárkereskedés Andrassy-tér 20. Megyei és városi telefon 568. 4810

Egy keveset használt

hálószoba butor olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. 3370

KÖLÖNFÉLE.

Kiadó pince

Aradon Boros Beni-tér 11. számú házban szép és nagy pince kiadó. Bővebb felvilágosítást ad Báró Nopcsa Elekné uradalmi központi irodája Ujarad. 3385

Tenniszpálya,

bolthelyiség és két egymásba nyíló butorozott szoba kiadó. Boros Beni-tér 4. 3376

Értesítem 1841

a n. é. közönséget, hogy kárpitos üzletemet Szabadság-tér 10. sz. alól Simonyi-utca 3. sz. alá helyeztem át, hol is elvállalok mindennemű kárpitos munkákat legjobb kivitelben, legolcsóbb árban házaknál is. Link Jakab, kárpitosmester.

Férges baromfi ólak

teljesen megtisztulnak Vojtek és Weisz baromfi-féregpusztító szerétől. Siker garantálva. II-5251

Jég

háztartási célokra, naponta házhoz szállítva, havi bérletben megrendelhető az „Aradi légtélep“ jéggyárában Petőfi-u. 7a. Telefon 199. szám. 2688

Férges baromfiak

megtisztulnak Vojtek és Weisz baromfi féreg portól. II-5251

ÜZLETEK.

Egy jó forgalmu

szatócs üzlet, a hol sok takarmány áru kell s erős korcsmüzlet mellékhelyiségekkel más vállalat miatt sürgősen átadó. Cim a kiadóba. 3267

Grósson

egy 30 év óta fennálló vegyeskereskedés összes jogokkal, melék épületekkel, nagy kerttel más vállalatok miatt örök áron eladó. Bővebbet: Márton Sándor tulajdonosnál. Gróss, up. Beél. Biharmegye. 3241

Taxameteres

Bér-autok

Telefonszám
816

2851
Szolgálat: reggel fél 6 órától éjjel 12 óráig.
Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

1121

Jó egészségének

fenntartására használjon mindenki

Kárpáti-féle

epehajtót,

mely a legkitünőbb fájdalom-nélküli gyomortisztító házi szer. Ize édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utaalással 40 fillér. 12 üveg franco K 480. Kapható kizárólag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS
gyógyszerártervező 457A
ARAD, BOROS BENI-TÉR.

Gőztéglagyár Mikelaka

ajánlja géppel gyártott, legjobb minőségű

géptégláit

falazásra, kútkészítésre, továbbá mindennemű :: nyersfalazásra. ::

Tulajdonos: 3124

Pollak Sándor Arad.

Városi irodája Nádor-utca 14. sz.
Telefon 55. és 515.

Nagymennyiségű

maculatura eladó.

Aradi és csanádi egyesült vasutak.

VAGYON.

Mérleg-számla 1911. évről.

TEHER.

	Kor.	f.	Kor.	f.		Kor.	f.	Kor.	f.
1. Vasutépítés	21051400				1. Társasági tőke:				
2. Vasutkiegészítés és beruházások:	15235547	23	38286947	23	Törzsrészesvények	16928000			
3. Vasutkiegészítés és beruházások a tartalékalapból			687000		Elsőségi részesvények:				
4. Pénztárak készlete			174529	32	6%-os törlesztetlen	12615000			
5. Különféle anyagkészletek			1171261	12	6%-os törlesztett	576400		18191400	
6. Értékpapírok			4004		5%-os törlesztetlen			4092000	
7. Biztosítéki értékpapírok			340199	25	2. Vasutkiegészítésre és beruházásokra alkotott tartalékalap				687000
8. Nyugdíjintézet alapjának értékei:					3. Tartalékok:				
Társulati részesvények és élvezeti jegyek	2127850				a) Üzleti tartalékalap	1225806	69		
Záloglevelek	155002	50			b) Törzsrészesvény osztalék tartalék-alap	438560			
Ingatlanok	392545	54			c) Külön tartalékok	3342247	42	5006614	11
Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár betét	376526	11	3041924	15	4. Biztosítékok			340199	25
9. Különféle segélyalapok értékei			3767	85	5. Nyugdíjintézet alapja			3041924	15
10. Különféle adósságok			3629473	70	6. Különféle segélyalapok			3767	85
11. Magánvagyon: Iparvállalatok és vasutak, ezek tartozékai, ingatlanok és ingók			1199598	82	7. Különféle hitelezők			986122	77
					8. 1910. évi nyer. és veszt. számláról áthozatal	51559	16		
					1911. évi üzleti felesleg	2210124	15	2261677	81
			46588705	44				46588705	44

Arad, 1911. december 31-én.

Aradi és csanádi egyesült vasutak
részvénytársaság:

A könyvelésért:

Urbán Iván s. k. Dr. Fábry s. k.

Szathmáry János s. k. Szilárd Győző s. k.

Jelen mérleg-számlát a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítván, átvizsgáltuk és azt tökéletesen rendben találtuk.

Arad, 1912. május 9-én.

3763

Az aradi és csanádi egyesült vasutak felügyelő-bizottsága:

Daniel Endre s. k.

Heinrich Sándor s. k.

Dr. Tötössy Géza s. k.

elnök.

TARTOZIK.

Nyereség- és veszteség-számla 1911. évről.

KÖVETEL.

	Kor.	f.	Kor.	f.		Kor.	f.	Kor.	f.
1. Igazgatási szolgálat	574956	92			1. Vasutüzleti bevételek	7272348	77		
2. Pályafentartási szolgálat	782580	85			2. Magánvagyon bevételek	41607	95	7313956	72
3. Forgalmi és kereskedelmi szolgálat	998881	55							
4. Vontatási és műhelyi szolgálat	1856286	46							
5. Anyag- és leltárkezelési szolgálat	20238	81							
6. Közös pályaudvarok üzletvitel	215176	11							
7. Tulajdonkép nem vasutüzemi és rendkívüli kiadások	655711	87	5103832	57					
1911. évi üzleti felesleg				2210124	15				
			7813956	72				13956	72

Arad, 1911. december 31-én.

Aradi és csanádi egyesült vasutak
részvénytársaság:

A könyvelésért:

Urbán Iván s. k. Dr. Fábry s. k.

Szathmáry János s. k. Szilárd Győző s. k.

Jelen nyereség- és veszteség számlát a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítván, átvizsgáltuk és azt tökéletesen rendben találtuk.

Arad, 1912. május 9-én.

Az aradi és csanádi egyesült vasutak felügyelő-bizottsága:

Daniel Endre s. k.

Heinrich Sándor s. k.

Dr. Tötössy Géza s. k.

elnök.

Az aradi és csanádi egyesült vasutak felügyelő-bizottságának jelentése.

TISZTELT KÖZGYÜLÉS!

Van szerencsénk a tisztelt Közgyűlésnek tudomására hozni, hogy a kereskedelmi törvény 195. §-a és a társulati alapszabályok 88. §-a értelmében a társulat ügykezelését a lefolyt 1911. évben több ízben megvizsgáltuk és úgy ennek törvény- és alapszabályszerű helyességéről, a pénztári értékek rendbenlétéről, valamint a könyvvezetés pontosságáról magunknak mindannyiszor megnyugtató tudomást szereztünk.

Az igazgatóság által elének terjesztett 1911. évi mérleg-számlát és nyer. veszt. számlát behatóan megvizsgáltuk és kijelentjük, hogy azok az üzleti könyvekkel és a nekünk előterjesztett leltári kimutatásokkal megegyeznek és úgy a kereskedelmi elveknek, mint a törvény követelményeinek minden tekintetben megfelelnek.

A fentebbiek alapján van szerencsénk az igazgatóságnak az 1911. évi 2.210.124 korona 15 fillér tiszta nyeresémet, valamint az 1910. évi tiszta nyeresémből fennmaradt és új számlára átvitt 51.553 korona 16 fillér összeg hováfordítása tárgyában beterveztett indítványát a tisztelt Közgyűlésnek elfogadásra ajánlani.

Végre kérjük a tisztelt Közgyűlést, hogy az 1911. üzletévet illetőleg a tisztelettel alulírott bizottság részére a felmentvényt megadai sziveskedjék.

Arad, 1912. május hó 9-én.

Aradi és csanádi egyesült vasutak felügyelő-bizottsága:

Daniel Endre s. k.

Heinrich Sándor s. k.

Dr. Tötössy Géza s. k.

elnök.

Kóser vendéglő megnyitás!

Igen tisztelt ismerőseimet és a n. é. közönséget értesítem, hogy **Arad Szt.-Pál utca 2 szám alatt**

kóser éttermet

nyitottam. Főtörökvésem lesz, hogy igen tisztelt vendégeimet minden időben legizlésebb és friss ételekkel, ugyancsak legjobb minőségű italokkal szolid árak mellett kiszolgáljam.

További szives pártfogást kérek kitünő tisztelettel

Czitrom József

vendéglős. 8092

Uriszabó üzlet megnyitás!

Igen tisztelt ismerőseimet és a n. é. közönséget értesítem, hogy mint legutóbb **Inokai Tóth Lajos szabó cég** főszabásza az üzletet átvettem és azt

Inokai Tóth Lajos utóda

név alatt személyes vezetéssel **Hunyadi utca 3. sz. alatt** tovább folytatom.

E téren elsődrendű szakképzéssel **garanciát nyújt**, hogy tisztelt megrendelőim igényeit denkor legjobb munkammal gástanul kielégítek.

Állandóan szép választéku raktár tartok **legdivatosabb angol és belföldi szövetujdonságokból**.

Szives pártfogást kérek:

Windt János

3096

uriszabó.

FÉLIX GYÓGYFÜRDŐ.

Téli és nyári gyógyhely Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb forró kénese hőforrása, víz hőfoka 50° Celsius. Gyógyjavallat fürdő alakjában **csont-, reuma- és köszvény** ellen. Női betegségeknek, idült méh- és petefészkek gyulladások, méh-burut, medencebélis sejtazóvelő és izsadmányoknál. Ivógyógyimód alakjában idült gyomorbetegségeknek, mákaos székrekedésnek, máj- és epehólyag betegségeinek, sárgaság és epeköveknek meglepő gyógyhatás. Tükrör, kád, mór, szénasav és iszapfürdők.

1908. évben 8600 állandó

lőrdővendég. 3021

Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár, 257 kényelmes lakosztoba, kitünő déglők, jutányos étlap árak. Állandó elsődrendű cigányzene, vasárnapok katonazene, tennis-pálya, gondozott sétá-utak, fenyő-erdő, 200 holdas park. Május 1-től 16. vonat közlekedik naponta. Posta, távirat, interurban-telefon.

— Carfaxe és zenedij nincs. —

Prospektusküld az igazgatóság.